

TryggaMil Försäkring via bilhandlare

Privat- och företagsägd personbil och lätt lastbil

FÖRSÄKRINGSVILLKOR

INNEHÅLL

A. DIN FÖRSÄKRINGS GILTIGHET	5
1. Hur du kan kombinera din försäkring	5
2. Klassificering av motorfordon	6
3. Vem försäkringen gäller för	7
4. Var försäkringen gäller	7
B. ALLMÄNNA VILLKOR	8
1. Trafikförsäkring	8
2. Gemensamma bestämmelser	15
3. Brand	18
4. Glasrutor	19
5. Stöld och inbrott	19
6. Motor och elektronik	22
7. Drulle	28
8. Krishjälp	29
9. Bärgning	30
10. Rättsskydd för fordonet	32
11. Självriskrabatt vagnskadegaranti	38
12. Värdesäkring	38
13. Vagnskada	39
C. VALFRIA TILLÄGGSFÖRSÄKRINGAR	41
1. Hyrbil	41
2. Självriskrabatt 3 000 kr	43
3. Utökad personskada	45
4. Bilförsäkring stor	49
6. Egendom i bil	50

D. SÄRSKILDA VILLKOR	53
1. Avställning	53
2. Särskilt stöldskydd – larm	54
3. Särskilt stöldskydd – elektroniskt stöldskydd	54
4. Särskilt stöldskydd – spårändarutrustning	54
E. ERSÄTTNING OCH VÄRDERING	55
1. Ersättnings- och värderingsregler	55
F. PREMIEN FÖR DIN FÖRSÄKRING	60
1. Hur din premie bestäms	60
G. FÖRSÄKRINGSREGLER	62
1. Försäkringsgivare och tillsynsmyndighet	62
2. Avtalet	62
3. Premie	64
4. Begränsningar av vårt ansvar	66
5. Reglering av skada	70
6. Preskription av rätt till ersättning	73
7. Regler i särskilda fall	74
H. OM DU INTE TYCKER SOM VI	78
1. Vad du gör om du inte tycker som vi	78
I. ORDLISTA	80
1.1 Försäkringsordlista	80

Av ditt försäkringsbrev framgår vilken omfattning du tecknat för ditt fordon. I tabellerna nedan visas vilka moment och tilläggsförsäkringar som ingår och kan tecknas för din bil.

Observera att vissa moment och tilläggsförsäkringar endast ingår eller kan tecknas för privatägda eller företagsägda fordon. Information om detta anges i början av avsnittet för momentet eller tilläggsförsäkringen.

A. DIN FÖRSÄKRINGS GILTIGHET

A.1 Hur du kan kombinera din försäkring

Tabellen nedan visar vilka moment som kan ingå i försäkringen för respektive fordon. Innehållet i ditt försäkringsskydd varierar beroende på om du har valt trafik-, halv- eller helförsäkring.

	Privatägd personbil	Privatägd lätt lastbil	Företagsägd personbil	Företagsägd lätt lastbil
Trafik	×	×	×	×
Brand	×	×	×	×
Glasrutor	×	×	×	×
Stöld och Inbrott	×	×	×	×
Krishjälp	×	×	×	×
Motor- och elektronikskada*	×	×	×	×
Drulle	×	×	×	×
Bärgning	×	×	×	×
Rättsskydd	×	×	×	×
Självriskrabatt vagnskadegaranti**	×		×	
Värdesäkring**	×	×	×	×
Vagnskada	×	×	×	×

* Begränsning finns beträffande fordonets ålder och mätarställning.

** Av ditt försäkringsbrev framgår det om Värdesäkring eller Självriskrabatt vagnskadegaranti ingår.

Halvförsäkring för personbil och lätt lastbil innehåller:

Trafik, brand, glasrutor, stöld och inbrott, krishjälp-, motor och elektronik, drulle, krishjälp, bärgning, rättsskydd, självriskrabatt vagnskadegaranti* och värdesäkring*. Helförsäkring innehåller dessutom vagnskada.

* Av ditt försäkringsbrev framgår det om självriskrabatt vagnskadegaranti och/eller värdesäkring ingår.

Valfria tilläggförsäkringar

Här visas vilka tilläggförsäkringar det finns för de olika fordonen

	Privatägd personbil	Privatägd lätt lastbil	Företagsägd personbil	Företagsägd lätt lastbil
Hyrbil	×	×	×	×
Självriskrabatt 3 000 kr	×	×	×	×
Bilförsäkring stor	×	×	×	×
Utökad personskada	×	×	×	×
Egendom i bil			×	×

A.2 Klassificering av motorfordon

Försäkringsvillkoren gäller för de fordonsklasser som anges nedan.

Fordonsklass	Privatägd personbil	Privatägd lätt lastbil	Företagsägd personbil	Företagsägd lätt lastbil
Fordon	Personbil som inte används i yrkes- trafik och inte hyrs ut yrkesmässigt för kortare tid än 1 år.	Lätt lastbil som har en totalvikt av högst 3 500 kg och inte hyrs ut yrkesmässigt för kortare tid än 1 år.	Personbil som ägs av juridisk person eller enskild firma.	Lätt lastbil som har en totalvikt av högst 3 500 kg och som ägs av juridisk person eller enskild firma.

A.3 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för dig som försäkringstagare och ägare till objektet. Med ägare avser vi den verkliga, civilrättslige ägaren, se avsnitt B.2 Försäkrat intresse. Försäkringens begränsningar och aktsamhetskrav gäller även om du lånar ut fordonet. Se Identifikation med den försäkrade och Om inte aktsamhetskrav/säkerhetskrift följs Avsnitt G - Försäkringsregler.

När vi skriver du och dig menar vi den som ingått avtal om försäkring med oss, det vill säga försäkringstagaren. Trafikförsäkringen, krishjälp, bärgning och utökad personskada gäller även för passagerare i fordonet.

När vi skriver vi och oss avses Trygg-Hansa.

A.4 Var försäkringen gäller

Hela försäkringen gäller i Sverige, Norge, Danmark, Finland och Island. Den gäller också i de flesta länder i Europa och vissa länder runt Medelhavet som är anslutna till det så kallade Gröna kortsystemet. I vissa av dessa länder krävs internationellt försäkringsbevis, grönt kort, vilket vi utfärdar på begäran. Försäkringen gäller också under transport mellan länder inom giltighetsområdet.

Om svensk medborgare eller person som har sin hemvist i Sverige tillfogas skada till följd av trafik med svenskregistrerat fordon gäller trafikförsäkringen enligt trafikskadelagen i hela världen, även i de länder som inte är anslutna till Gröna kort-systemet.

B. ALLMÄNNA VILLKOR

B.1 Trafikförsäkring

Syfte

Syftet med trafikförsäkringen är att säkerställa trafikskadelagens krav på att:

- alla personer som skadas i trafiken med motorfordon har rätt till ersättning, oberoende av vems felet är
- skada till följd av trafik som ditt motorfordon orsakar genom förarens vållande på annat motorfordon i trafik ska ersättas
- skada som ditt motorfordon orsakar på annans egendom (ej motorfordon i trafik) ska ersättas.

Trafikförsäkringen är obligatorisk. Du måste ha den enligt lag, såvida inte ditt motorfordon är avställt eller på annat sätt inte omfattas av trafikskadelagen.

Om du inte tecknat trafikförsäkring eller betalar premien kan du bli krävd av Trafikförsäkringsföreningen på en avgift som är betydligt högre än premien. Trafikförsäkringen ersätter skador upp till 300 Mkr.

På följande sidor återges i sammanfattning de viktigaste reglerna i trafikskadelagen.

När gäller inte trafikförsäkringen

Trafikförsäkringen gäller enligt reglerna i trafikskadelagen. Lagen tillämpas inte på

- motordrivet fordon som är avsett att föras av gående
- motordrivet fordon när det används för tävling, träning, övningskörning, uppvisning eller liknande ändamål inom inhägnat tävlingsområde
- motorredskap med en tjänstevikt av högst 2 000 kg som är inrättat huvudsakligen som arbetsredskap och som varken är eller bör vara registrerat i Vägtrafikregistret.

Har ett fordon som inte omfattas av trafikskadelagen, exempelvis släp kopplats till personbil eller lätt lastbil omfattas även släpet av trafikskadelagens bestämmelser om skada i följd av trafik med motordrivet fordon.

Vad som ersätts via din trafikförsäkring

Vid skada till följd av trafik med det försäkrade fordonet ersätts:

Det här	Men inte det här
<p>Personskada</p> <p>Person i fordonet. Person utanför fordonet.</p> <p>Fordonsskada</p> <p>Skada på annans fordon i trafik om det kan bevisas att ditt fordons förare vållat skadan.</p> <p>Skada på övrig egendom</p> <p>Egendom utanför fordonet om den tillhör annan än dig själv eller ditt fordons brukare eller förare.</p> <p>I samband med personskada ersätts förares eller passagerares kläder eller andra tillhörigheter som bars eller medfördes för personligt bruk. Ersättning- en är högst 25 % av prisbasbeloppet per person.</p>	<p>Fordonsskada</p> <p>Skada på ditt eget fordon.</p> <p>Skada på övrig egendom</p> <p>Egendom utanför fordonet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Om den tillhör dig själv eller ditt fordons brukare eller förare såvida inte skadan vållats genom olovligt brukande av ditt fordon • Som transporterats på/med ditt fordon. <p>Egendom i fordonet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pengar, smycken eller värdehandlingar. • Transporterat gods.

Ersättningens storlek

Full ersättning	Nedsatt ersättning
<p>Personskador</p> <p>Med de undantag som anges i högra kolumnen får den drabbade full ersättning, även om han eller hon själv har skuld i det som hänt.</p>	<p>Personskador</p> <p>I följande fall kan ersättningen sättas ned (jämkas).</p> <p>Om den som körde ditt fordon</p> <ul style="list-style-type: none"> • var straffbart påverkad av alkohol, eller annat berusningsmedel än alkohol i kombination med vårdslöshet. • medverkat till skadan genom grov vårdslöshet eller orsakat skadan med uppsåt. <p>Om annan person</p> <ul style="list-style-type: none"> • medverkat till skadan genom grov vårdslöshet eller orsakat skadan med uppsåt.
<p>Egendomsskador</p> <p>Om den drabbade är utan skuld betalas full ersättning.</p> <p>Utvidgad ersättningsrätt</p> <p>I andra fall än de som anges i högra kolumnen betalas full ersättning upp till 25 % av prisbas-beloppet även om den drabbade har skuld i det som hänt.</p> <p>För den del av skadan som överstiger 25 % av basbeloppet jämkas ersättningen enligt trafikskadelagen.</p>	<p>Egendomsskador</p> <p>Om den drabbade är medvällande, kan ersättningen sättas ned (jämkas).</p> <p>Den utvidgade ersättningsrätten gäller inte vid skada på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • motordrivet fordon • fordon som är kopplat till motordrivet fordon • spårbundet fordon • egendom som transporteras med ovanstående fordon • egendom som tillhör dig själv eller ditt fordons brukare eller förare • egendom om dess ägare varit grovt vårdslös eller orsakat skadan med uppsåt.

Om du krävs på ersättning

- Du ska snarast anmäla kravet till oss.
- Du ska följa våra anvisningar.
- Du får inte själv åta dig att betala ersättning.
- Du ska genast underrätta oss om du blir instämd till domstol.

- Om du utan vår tillåtelse
  - medger ersättningsskyldighet
  - godkänner ersättningsbelopp, eller
  - betalar ersättningär detta inte bindande för oss.
- Om du vid rättegång inte följer våra anvisningar blir domen inte bindande för oss.

Hur vi hanterar ersättningskraven

Om skadan kan ersättas av försäkringen gäller följande:

- Vi utreder om du är ersättningsskyldig.
- Vi förhandlar med den som kräver ersättning.
- Vi för din talan när du måste svara i rättegång angående trafikskadeersättning och betalar dina rättegångskostnader, så långt de är skäliga och sammanfaller med våra intressen i rättegången.
- Vi betalar den ersättning som du är skyldig att utge enligt trafikskadelagen.

Din medverkan vid personskadereglering

Vid reglering av personskada som kan ersättas genom trafikförsäkring hos oss ska du medverka till utredning av skadan och dess följder genom att lämna de uppgifter och handlingar som behövs för skaderegleringen samt lämna fullmakt till oss för att hos sjukhus och andra vårdinrättningar inhämta de handlingar och den utredning i övrigt som behövs för skaderegleringen.

Hur vi ersätter kostnader för juridiskt biträde vid personskadereglering

---

Allmänt

Om du vid trafikolycka drabbas av personskada som ska ersättas av oss kan vi betala ombudskostnader för juridiskt arbete. Juridiskt arbete innebär bedömning av ersättningsfrågor i skaderegleringen av ditt ärende.

Villkor

Vi kan betala skäliga och nödvändiga ombudskostnader för juridiskt arbete i den utomrättsliga skaderegleringen. Vi ersätter kostnader för ombudets arbete med belopp som motsvarar den timkostnadsnorm som regeringen fastställer i vissa mål.

1. Du väljer själv ombud men via betalar endast ombudskostnad för ombud som uppfyller följande krav: ombudet ska vara advokat eller jurist anställd hos advokat.
2. Du kan även anlita annat lämpligt ombud. Vi svarar för ombudskostnader efter lämplighetsprövning som kan göras av Svensk Försäkrings prövningsförfarande för prövning av ombuds lämplighet.

Vid bedömning av vilka ombudskostnader som kan betalas tillämpar vi den av Sveriges Advokatsamfund och Svensk Försäkrings gemensamt utarbetade promemorian om fördelning av arbetsuppgifter mellan personskadereglerare och ombud i samband med personskadereglering.

Vi inhämtar den medicinska utredningen och svarar för eventuella kostnader. Kostnader för läkarintyg/specialistutlåtanden ersätts bara om vi beställt eller begärt dem eller om vi godkänt att intyget/utlåtandet ska tillföras ärendet.

Vi betalar inte kostnader för arbete som ditt ombud utför för att tillvarata din rätt till ersättning från annat håll, till exempel andra försäkringsbolag, Försäkringskassan eller förvaltningsdomstolar. I vissa fall kan kostnaden betalas efter särskild överenskommelse.

Vi ersätter inte utan särskilt godkännande merkostnader som uppkommer genom att du byter ombud. Sådant godkännande lämnas endast om du kan visa att särskilda skäl föreligger för byte av ombud, till exempel om du flyttar till annan bostadsort.

Skulle ombudets arbete sträcka sig över en längre tid än ett år betalar vi förskott på ersättningen högst två gånger årligen. Förskottet som lämnas kommer sedan att avräknas från den slutgiltiga ersättningen. Ombudets faktura ska utställas på dig. Av ombudets arbetsredogörelse ska framgå vilka åtgärder som utförts vid angivna tider och tidsåtgången för varje åtgärd.

Vid oenighet om arvode och kostnader för advokat och jurist anställd hos advokat kan prövning göras hos Ombudskostnadsnämnden. Vid oenighet om arvode och kostnader för övriga ombud kan prövning göras hos Svensk Försäkrings Nämnd för Rättsskyddsfrågor.

Självrisk

Trafikförsäkringen gäller med självrisk. Självriskan framgår av ditt försäkringsbrev.

Ingen självrisk	Särskild självrisk.
<p>Självrisk tas inte ut om</p> <ul style="list-style-type: none"> enbart ren eller hund skadats skadan hände när fordonet var stulet eller tillgripet skadan hände när polisman eller annan behörig besiktigade fordonet du kan bevisa att någon annan än du själv eller föraren av ditt fordon ensam är vållande. 	<p>I följande fall tillkommer extra trafiksjälvrisk:</p> <ul style="list-style-type: none"> När den som körde var under 24 år <i>Ungdomssjälvrisk 1 000 kronor</i> Företagsägd personbil/lätt lastbil <i>Ungdomssjälvrisk 5 % av prisbasbeloppet</i> När föraren kört utan gällande körkort i de fall körkort krävs. <i>Självrisk 10 % av prisbasbeloppet.</i> <p>När det enligt strafföreläggande eller dom som vunnit laga kraft är visat att föraren har:</p> <ul style="list-style-type: none"> kört straffbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel (såvida du inte kan bevisa att dessa omständigheter inte medverkat till att skadan inträffade), eller orsakat skadan genom grov vårdslöshet eller uppsåt. <i>Självrisk 10 % av prisbasbeloppet.</i> <p>För företagsägda fordon tillkommer dessutom en extra trafiksjälvrisk med</p> <ul style="list-style-type: none"> 20 prisbasbelopp om fordonet kolliderar med luftfarkost eller delar till sådan. 50 % av prisbasbeloppet vid höjledsskada.

Flera självrisker

Om mer än en trafiksjälvrisk gäller vid samma skada läggs självriskbeloppen ihop, men för fysisk person inte till mer än 10 % av prisbasbeloppet.

Återkrav

Du är skyldig att betala självriskan när vi kräver det.

Dessutom har vi rätt att av skadevållaren återkräva belopp enligt bestämmelserna i trafikskadelagen, se avsnitt G, Försäkringsregler.

Vi kan överlåta fordran avseende obetald självrisk för trafikförsäkring till Trafikförsäkringsföreningen.

Mervärdesskatt

Du ska på begäran utnyttja din avlyftningsrätt för att återbetala mervärdesskatt som utbetalats till skadelidande.

B.2 Gemensamma bestämmelser

Nedanstående bestämmelser avser brand, glasrutor, stöld och inbrott, krishjälp, motor och elektronik upp till 15 000 mil, drulle, bärgning, rättsskydd, självriskrabatt vagnskadegaranti, djurkollision, uppsåtlig skadegörelse, värdesäkring och vagnskada samt tilläggsförsäkringarna hyrbil, självriskrabatt 3 000 kr, utökad personskada och egendom i bil.

Försäkrad egendom

Det här	Men inte det här
<ul style="list-style-type: none"> • Fordonet. • Normal utrustning som hör till och finns i eller på fordonet. Dessutom gäller för ljud- och bildutrustning att den ska vara fast monterad och konstruerad för att endast användas i fordonet. • Avmonterad fordonsdel eller utrustning enligt ovanstående punkt. • En extra uppsättning hjul till försäkrad personbil, eller lätt lastbil. <p>För företagsägd personbil och lätt lastbil omfattas utrustning i eller på fordonet om det hör till fordonet och kan anses vara normal för ett fordon av samma slag, fabrikat och användningssätt som det försäkrade. För fast monterad inredning/utrustning, såsom hyllor, skåp, hurtsar och bänkar är högsta ersättningen ett prisbasbelopp.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utrustning som inte hör till fordonet eller kan anses normalt för det. Ljud- och bildutrustning som inte är fast monterad eller konstruerad för att endast användas i fordonet, samt tillbehör till denna som kan användas utanför fordonet. • Avmonterad fordonsdel eller utrustning när annan monterats i dess ställe. • Avmonterad ljud- och bildutrustning. • Extra uppsättning hjul till annat fordon än det försäkrade. • Reservdelar ersätts inte.

Observera

I stödförsäkringen begränsas eftermonterad ljud- och bildutrustning, till exempel cd-spelare, till högst 30 000 kronor.

Försäkrat intresse

Försäkringen gäller för dig som är försäkringstagare. Men den gäller endast om du är fordonets verkliga ägare och huvudsaklige brukare. Detta innebär att du kan bli utan ersättning om du är registrerad som ägare och har tecknat försäkring för fordonet, trots att du inte äger det eller huvudsakligen brukar det. Detta intresse ska vara lagligt.

Dessutom avser försäkringen ditt intresse i utrustning, enligt Försäkrad egendom, som är lånad, hyrd eller leasad eller ägd av fordonets brukare.

För företagsägt fordon avser försäkringen dessutom brukarens intresse i utrustning enligt Försäkrad egendom som är lånad, hyrd, leasad eller ägd av brukaren.

Har du köpt fordonet på avbetalning eller kredit har vi rätt att lämna ersättning till säljaren. Sådan ersättning lämnas högst med säljarens återstående fordran enligt reglerna i konsumentkreditlagen eller lagen om avbetalningsköp (1978:599) mellan näringsidkare med flera.

Om du hyrt (leasat) fordonet har vi rätt att lämna ersättning till ägaren.

Vad försäkringen inte gäller för

- Skada som sker när fordonet används för tävling, träning, övningskörning, uppvisning eller liknande ändamål inom inhägnat tävlingsområde.
- Skada som inträffar under tävling med fordonet, träning för sådan tävling eller vid hastighetskörning under tävlingsliknande former.
- Skada som inträffar på Nordslingan, Nürburgring, Tyskland.

Ovanstående begränsningar gäller inte för stöld och inbrottskador.

Aksamhetskrav/säkerhetsföreskrift för förare

- Fordonet får inte köras av förare som är straffbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel.
- Fordonet får inte köras av förare som saknar giltigt och erforderligt körkort.
- Fordonet får inte användas för övningskörning om läraren eller eleven inte uppfyller kraven för tillåten övningskörning.
- Innan fordonet används på isbelagt vatten ska föraren, omedelbart före körning eller arbete på isbelagt vatten, förvissa sig om att isen har tillräcklig bärighet.

Om aktsamhetskraven/säkerhetsföreskrifter inte följs

Ersättningen minskas, normalt med 100 %. Regler om nedsättning av ersättning finns i avsnitt G.4 Försäkringsregler.

Aktsamhetskrav/säkerhetsföreskrifter för fordonet

- Fabrikantens anvisningar om skötsel, service och underhåll ska, sen första registreringsdag, alltid ha följts. Service och reparation ska vara fackmannamässigt utförd.
- Fordonet får inte användas när det har körförbud.
- Fordonet ska ha lagstadgad utrustning, till exempel laglit mönsterdjup på däck.

Om aktsamhetskraven/säkerhetsföreskrifter inte följs

Ersättningen minskas, normalt med 25%. För näringsidkare kan ersättningen minskas eller helt utebli. Regler om nedsättning av ersättning finns i avsnitt G.4 Försäkringsregler

Självrisker vid flera skador

Om du drabbas av flera skador inträffar vid samma tillfälle och ersättning ska betalas från flera delar i försäkringen eller från andra sakförsäkringar i hos oss, till exempel hemförsäkring, behöver du bara betala en självrisk, den högsta. Trafikförsäkringssjälvrisk måste alltid betalas utöver annan självrisk.

För Företagsägd bil och lätt lastbil betalar försäkringstagaren bara en självrisk (den högsta) om ersättning lämnas från både fordons- och företagsförsäkring i Trygg-Hansa. Försäkringstagaren betalar två självrisker om företaget har flera fordon försäkrade och dessa skadas vid samma tillfälle.

B.3 Brand

Vad får du ersättning för

Det här	Men inte det här
Skada på grund av <ul style="list-style-type: none"> • brand, det vill säga eld som kommit lös • blixtnedslag • explosion • brand som anlagts av annan person. Med annan person menas annan än dig själv som handlat utan ditt samtycke. 	Skada på grund av <ul style="list-style-type: none"> • frysning, väta eller korrosion • vagnskada före eller efter och i omedelbar anslutning till brandskadan ersätts av Vagnskada. Skada ljuddämpare, däck eller slangar genom brand eller explosion i dessa. Skada i samband med <ul style="list-style-type: none"> • stöld eller tillgrepp som inträffade före brandskadan. Skadan kan ersättas genom Stöld och inbrott.

Aktsamhetskrav/säkerhetsföreskrift

- Anordning som används för att ge starthjälp till, underhållsladda, värma eller torka fordonet ska vara godkänd för detta ändamål. Fabrikantens anvisningar ska följas.
- Starkströmsanordning som används i fordonet ska vara provad och godkänd. Fabrikantens anvisningar ska följas.
- Elektriska ledningar, kablar och komponenter ska vara fackmannamässigt monterade.
- Svetsningsarbete får endast ske om nödvändiga säkerhetsåtgärder vidtagits såsom friläggning och demontering av brännbart material.

Om aktsamhetskraven/säkerhetsföreskrifter inte följs

Ersättningen minskas, normalt med 25%. För näringsidkare kan ersättningen minskas eller helt utebli. Regler om nedsättning av ersättning finns i avsnitt G.4 Försäkringsregler.

Självrisk

Självriskan framgår av ditt försäkringsbrev.

B.4 Glasrutor

Vad du får ersättning för

Det här	Men inte det här
Genombruten, spräckt eller krossad <ul style="list-style-type: none"> • vindruta • sidoruta • bakruta. 	Skada på sollucka, lyktglas, glastak med mera. Skador till följd av att fordonet <ul style="list-style-type: none"> • kolliderat • vält • kört av vägen.

Självrisk

Självriskan framgår av ditt försäkringsbrev. Om vindrutan repareras i stället för att bytas är självriskan 100 kronor/stenskott.

B.5 Stöld och inbrott

Ägaren ska styrka innehavet av stulen egendom, lämpligen med ursprungskvitto eller originalgarantibevis.

Begränsningar

Vid stöld, inbrott, tillgrepp, rån eller försök till sådant brott ersätts eftermonterad ljud- och bildutrustning med högst 30 000 kronor. Fabriksmonterad ljud- och bildutrustning ersätts utan beloppsbegränsningar.

Vad du får ersättning för

Det här	Men inte det här
<p>Skada på grund av</p> <ul style="list-style-type: none"> • stöld • tillgrepp av fordon • rån • försök till stöld, tillgrepp eller rån • uppsåtlig skadegörelse i samband med någon av händelserna ovan. <p>Vid förlust av fordon tillämpas en handläggnings-tid på 30 dagar från det att du gjort polisanmä-lan och anmält skadan till oss, om fordonet inte kommit tillrätta innan dess.</p> <p>Skada på bilstereo eller bildskärm till bland annat navigationsutrustning genom plötslig och oförutsedd händelse när den är medtagen.</p>	<p>Skada på grund av</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tillgrepp, rån eller försök till sådant brott, som utförts av någon som tillhör ditt hushåll eller den huvudsakliga brukaren till exempel en företagsägd förmånsbil. • Olovligt brukande, förskingring, olovligt förfogande eller bedrägeri. <p>Stöld av mobiltelefon, ej fast monterad ljud- och bildutrustning, samt tillbehör till ljud- och bildutrustningen som kan användas utanför fordonet exempelvis cd- och dvd-skivor.</p>

Förklaring

Stöld

När någon tar annans egendom utan lov och behåller, säljer eller ger bort den.

Tillgrepp av fortskaffningsmedel

När någon utan lov tar ett motorfordon som tillhör annan, men utan avsikt att behålla eller sälja det.

Rån

När någon som med våld eller hot om våld, som framstår som trängande fara för dig, tar din egendom.

Förskingring

När egendom överlämnas till annan person med förutsättning att egendomen ska lämnas till-baka, och denne i stället behåller, säljer eller ger bort den. Det är till exempel förskingring om en säljare låter en person provköra en bil och denne försvinner med bilen.

Olovligt förfogande

När någon innehar annans egendom eller egendom som annan har rättigheter i (till exempel egendom som köpts på avbetalning) och säljer den utan lov eller på annat sätt disponerar över egendomen så att ägaren eller den som har rättigheter i egendomen går miste om sina rättigheter.

Olovligt brukande

När någon utan lov använder annans egendom och därigenom orsakar ägaren skada, förlust eller annan olägenhet.

Bedrägeri

När någon skaffar sig fördelar genom att med felaktiga uppgifter förmå någon att handla på ett sätt som innebär skada för denne.

Aktsamhetskrav/säkerhetsföreskrift

Låskrav

Personbil, lätt lastbil och företagsägd personbil och lätt lastbil ska vara låst med tändningslås. Om nyckel, startkort eller liknande till personbil eller lätt lastbil, kommer bort ska dessa omedelbart avkodas av auktoriserad verkstad.

Förvaring av nycklar, nyckelkort eller liknande

När du lämnar fordonet ska nyckeln tas med, detta gäller även vid lastning och lossning. Nyckeln till låset får inte förvaras eller gömmas i eller i närheten av fordonet och ska i övrigt förvaras på ett säkert sätt. Nycklarna får inte ha uppgift om namn, adress eller registreringsnummer eller annan märkning som kan koppla nyckeln till ägaren.

Utrustning till fordonet

Utrustning till fordonet ska vara inlåst i fordonet. Utrustning på fordonet ska vara fast monterad.

Avmonterad fordonsdel eller utrustning

Utrustning ska vara inlåst i fordonet. Avmonterad fordonsdel ska förvaras inlåst i utrymme som endast du eller din familj disponerar, till exempel din bostad, garage, vind- eller källarförråd. Delar du till exempel garage med din granne är det inte att betrakta som utrymme som endast du disponerar. För företagsägda bilar gäller att enbart företagets personal ska ha tillgång till utrymmet. Föremål som på grund av storlek, användning eller liknande inte rimligtvis kan förvaras inlåsta, ska förvaras aktsamt.

Om aktsamhetskraven/säkerhetsföreskrifter inte följs

Ersättningen minskas, normalt med 25%. För näringsidkare kan ersättningen minskas eller helt utebli. Regler om nedsättning av ersättning finns i avsnitt G.4 Försäkringsregler.

Definition

Ljud- och bildutrustning

Med ljud- och bildutrustning avses fast monterad utrustning som återger ljud och bild och som är konstruerad för att endast användas i fordonet, såsom bilstereo, cd-spelare, navigationsutrustning och spelkonsoler. Tillbehör och utrustning som även kan användas utanför fordonet ersätts inte, exempelvis cd- och dvd-skivor, spel och bärbar handdator med navigationsutrustning.

Fabriksmonterad ljud- och bildutrustning

Med fabriksmonterad utrustning menar vi bilmärkesunik i bilen integrerad originalutrustning som monterats av tillverkaren.

Fast monterad

Utrustningen ska vara fastsatt med bult, skruv, svetsning eller liknande i fordonets kaross så att det krävs verktyg för att ta bort den.

Godkänd spårsändare – ingen stöldsälvrisk

Är stöldskyddet låst, enligt Aktsamhetskrav/säkerhetskrav och Låskrav, vid stöld, tillgrepp av fordonet eller försök till sådant brott gäller stöldförsäkringen utan självrisk om fordonet var utrustad med spårsändare som är satt i funktion och godkänd av oss.

Självrisk

Självrisken framgår av ditt försäkringsbrev.

B.6 Motor och elektronik

Vad försäkringen gäller för

Bilen får ha varit registrerad i högst 8 år från första registreringsdatumet. Bilen får ha körts högst det antal mil som anges i ditt försäkringsbrev. Försäkringen upphör så snart någon av

gränserna uppnåtts. Av ditt försäkringsbrev framgår om du valt 12 000 eller 15 000 mil som gräns. Ägaren ska styrka bilens ålder och antalet körda mil.

Kan det inte visas vilken dag skadan uppstod, anses händelsen ha inträffat den dag anmälan kommit till oss.

Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för skada som ska ersättas enligt lag, garanti (till exempel MRF-Garanti), eller annat åtagande.

Vad du får ersättning för

Det här	Men inte det här
<p>Inifrån kommande skada eller fel som påverkar bilens funktion och som berör någon av följande komponenter:</p>	<p>Skada på:</p>
<p><i>Motor och kylsystem</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • avgasturbo, laddluftkylare, överladdningsaggregat inklusive styrsystem • bränslesystem inklusive insprutningssystem och dess reglerfunktioner • grenrör • defrosterslingor i rutor • klimatanläggning • kupévärmare som är integrerad i bilens kyl/värme-system • motorns kylsystem • motor och elmotor, inklusive dess styrelektronik, för framdrift av fordonet • ratt- och tändlås samt kortläsare • startmotor inklusive tändningsnyckel/kort/smart-key, start/stopsystem • system för avgasrening inklusive dess styrsystem • tändsystem och dess reglerfunktioner 	<ul style="list-style-type: none"> • bränsleledningar, filter, bränsletank • ljuddämpare och avgasrör • tändstift och startbatteri

Det här	Men inte det här
<p>Inifrån kommande skada eller fel som påverkar bilens funktion och som berör någon av följande komponenter:</p>	<p>Skada på:</p>
<p><i>Växellåda och kraftöverföring</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • drivaxlar • koppling och svänghjul • kraftöverföring, växellåda, styrelektronik och reglage 	<ul style="list-style-type: none"> • hjullager
<p><i>Elektronik</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • central elektronikmodul och elcentral med säkringsdosa • centrallåsenhet • elektriska kablar • elektroniskt stöldskydd och larm • flerfunktion/kombinationsinstrument, (exempelvis hastighetsmätare och motorinformation) • färrdator och farthållare • generator och följdskador som påverkar bilens elektroniska funktion • informations- och kommunikationssystem för data, navigering och multimedia • motor till cabriolet, bak- och taklucka • regnsensorer • stolsvärmare • styrenhet till stol, fönster och centrallås samt motorer till dessa • torkarmotor till vind- och bakruta 	
<p><i>Broms, styrning</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • servosystem för bromsar inklusive huvudcylindrar • servosystem för styrinrättning • styr- och reglersystem för låsningsfria bromsar • styrväxel 	<ul style="list-style-type: none"> • hjulcylindrar, bromsok, bromsskivor/trummor och bromsbelägg • stag och kulleleder

Det här	Men inte det här
<p>Inifrån kommande skada eller fel som påverkar bilens funktion och som berör någon av följande komponenter:</p>	<p>Skada på:</p>
<p><i>Säkerhets och förarstödsystem</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • antisladd och spinnsystem samt elektronik till chassiestabiliseringssystem • airbag inklusive givare och sensorer • kollisionvarningssystem och autobromssystem • line- och sideassistenssystem • luftfjädring, pump och bälg • parkeringsassistans • reglermotor till adaptiva strålkastare • styrenhet till Xenon, LED och laserljus • säkerhetsbälte, bältespåminnare och bältesförsträckare 	<ul style="list-style-type: none"> • ljuskälla och lyktglas • stötdämpare och fjädrar • dörrlåsmekanik
<p><i>Hybriddrift</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ac/dc-omvandlare (fabriksmonterad) • batteri för framdrivning av fordonet • elmotor för framdrivning av fordonet av fordonet • högvoltskablage (fabriksmonterat) • kylsystem för högvoltssystem • laddningsenhet för högvoltsbatteri (fabriksmonterad on-board charger) • solcellsystem (fabriksmonterat) • styrdon för eldrift 	<ul style="list-style-type: none"> • laddkabel med eller utan extern laddenhet • lågvoltsbatteri

Det här	Men inte det här
Inifrån kommande skada eller fel som påverkar bilens funktion och som berör någon av följande komponenter:	Skada på:
<p><i>Eldrift</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ac/dc-omvandlare (fabriksmonterad) • batteri för framdrivning av fordonet • elmotor för framdrivning av fordonet • högvoltskablage (fabriksmonterat) • kylsystem för högvoltssystem • laddningsenhet för högvoltsbatteri (fabriksmonterad on-board charger) • solcellsystem (fabriksmonterat) • styrdon för eldrift 	<ul style="list-style-type: none"> • laddkabel med eller utan extern laddenhet • lågvoltsbatteri
<p>Kostnader utöver självriskan för undersökning och demontering, som vi i förväg godkänt, i syfte att fastställa om skadan ersätts av försäkringen.</p>	<p>Skada som orsakats av</p> <ul style="list-style-type: none"> • frysning, väta eller korrosion • förorenat bränsle <p>Service detaljer och komponenter som behöver bytas vid reparation och som inte tillhör den aktuella skadan ersätts inte.</p> <p>Vagn-, brand-, glasrute, drulle- eller stöldskada som kan ersättas genom respektive försäkringsmoment.</p> <p>Hopsättning och återmontering efter undersökning och demontering, där skadan inte ersätts av försäkringen.</p>

Aktsamhetskrav

- Bilen får inte köras så att motor eller kraftöverföring utsätts för onormal påfrestning, exempelvis fortsätta köra om ett läckage av olja eller kylarvätska har uppstått eller köra fast varningslampa har tänts.
- Komponenter och mjukvara som avviker från fordonets seriemässiga utförande får inte användas.
- Luftventiler för kylning av batterier får inte blockeras, exempelvis med stolsöverdrag, så att batteriet överhettas.

Om aktsamhetskraven/säkerhetsföreskrifter inte följs

Ersättningen minskas, normalt med 25%. För näringsidkare kan ersättningen minskas eller helt utebli. Regler om nedsättning av ersättning finns i avsnitt G.4 Försäkringsregler.

Garanti för begagnade delar

Om en skada regleras genom att begagnad del monteras, lämnar vi garanti motsvarande sedvanlig garanti från branschverkstad. Garantin gäller under 6 månader men i högst 1 000 körda mil.

Garantifall måste genast anmälas till oss. Vi förbehåller oss rätten att besiktiga bilen före reparation.

Självrisk

Privatägd personbil och lätt lastbil

Bilen har körts:

- högst 4 000 mil   *1 500 kronor*
- högst 10 000 mil   *5 000 kronor*
- högst 15 000 mil   *8 000 kronor*

Företagsägd personbil och lätt lastbil

Bilen har körts:

- högst 4 000 mil   *10 % av prisbasbeloppet*
- högst 5 000 mil   *20 % av skadekostnaden, lägst 10 % av prisbasbeloppet*
- högst 7 000 mil   *30 % av skadekostnaden, lägst 10 % av prisbasbeloppet*
- högst 10 000 mil   *40 % av skadekostnaden, lägst 10 % av prisbasbeloppet*
- högst 15 000 mil   *50 % av skadekostnaden, lägst 10 % av prisbasbeloppet*

B.7 Drulle

Vad gäller försäkringen för

Privatägdd och företagsägdd personbil och lätt lastbil. För lätt lastbil begränsas försäkringen att omfatta endast förarkupén.

Högsta ersättningsbelopp

Ersättningsbeloppet för skada är begränsat till högst 50 000 kronor.

Vad du får ersättning för

Det här	Men inte det här
<ul style="list-style-type: none"> • Skada som orsakas av dig, förare eller passagerare genom plötslig och oförutsedd händelse. • Förlust av bilnycklar. • Sanering av tank samt byte av bränslefilter vid feltankning av bränsle.	<ul style="list-style-type: none"> • Skada som orsakas av djur. • Händelse som omfattas av våra försäkringsvillkor för brand, glasrutor, stöld och inbrott, motor och elektronik, bärgning och vagnskada eller bilens vagnskadegaranti. • Skada som orsakas av frysning, väta, korrosion och frätning. • Komponenter som kan ersättas eller har undantagits i Motor och elektronik.

Förklaring

Plötslig och oförutsedd

För att omfattas av Drulle ska en skada eller förlust ha orsakats av en händelse som både är plötslig och oförutsedd.

Plötsligheten innebär att den händelse som utlöst skadan haft ett förhållandevis snabbt förlopp. Skador genom slitage eller åldersförändring ersätts inte.

Att händelsen ska ha varit oförutsedd innebär att den ska ha inträffat oväntat och att den normalt inte gått att förutse och därigenom förhindra.

Ersättnings och värderingsregler

Reparation eller återanskaffning ska återställa funktionen för den del som skadats eller förlorats. Exempel, när stolsklädsel skadats men inte längre tillverkas för viss bilmodell, ersätter försäkringen liknade stolklädsel.

Vid feltankning av bränsle ersätter vi kostnad för bärgning till verkstad och rengöring av tank.

I övrigt gäller villkoren enligt E, Ersättnings- och värderingsregler.

Självrisk

Självriskens framgång av ditt försäkringsbrev.

B.8 Krishjälp

Vem försäkringen gäller för

- förare
- passagerare
- maka/make till förare eller passagerare
- för företagsägd personbil och lätt lastbil gäller försäkringen även för dina anställda

Vad du får ersättning för

Det här	Men inte det här
<ul style="list-style-type: none"> • Skäliga kostnader för behandling som du behöver för psykisk ohälsa till följd av att du drabbats av en skada som omfattas av fordonets försäkring. • Juridisk rådgivning per telefon efter inträffat rån eller överfall. Ersättning lämnas för 1 timmes rådgivning av oss anvisad jurist och är avsedd att klargöra de praktiska frågor som kan finnas avseende polisanmälan, rätt till skadestånd och rättegångsförfarande. 	<p>Psykisk ohälsa som är en följd av skada som:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uppstått i samband med att den försäkrade utfört eller medverkat till uppsätlig gärning som enligt svensk lag är straffbelagd.

Behandlingskostnad

Med kostnader för behandling avses arvode för samtalsterapi/psykologkonsultation.

Högsta ersättningsbelopp

Försäkringsskyddet är begränsat till 10 behandlingstillfällen och skäligena resekostnader inom en period av 12 månader från skadetillfället. Val av terapeut/psykolog sker genom kontakt med oss. Behandlingen ska ske i Sverige.

Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

B.9 Bärgning

Vad försäkringen avser

Försäkringen omfattar utöver det försäkrade fordonet även husvagn och släp när den är kopplad till försäkrat dragfordon.

Ersättning betalas i den mån ersättning inte kan lämnas enligt:

- lag
- särskild författning
- annan försäkring
- garanti
- räddningsabonnemang eller annat avtal.

Vad försäkringen inte gäller för

- Om händelsen inträffat vid driftstopp på grund av brist på drivmedel eller om batteriet för fordonets framdrift är urladdat.

Vad du får ersättning för

Persontransport

Det här	Men inte det här
<p>Transport, till hemort i Norden med billigaste transportmedel, av förare och passagerare när</p> <ul style="list-style-type: none"> • fordonet skadats eller stulits • föraren drabbats av olycksfall, plötsligt blivit sjuk eller avlidit. <p>Hemresa till hemort inom Norden ersätts med kostnaden för resa med billigaste transportmedel. Du kan istället för hemresa få resa till bestämmelseorten betald om det blir billigare.</p>	<p>Transport till hemort när</p> <ul style="list-style-type: none"> • fordonet kan repareras inom skälig tid med hänsyn till den fortsatta resan • någon av passagerarna kan köra hem fordonet. <p>Transport till passagerarens hemort om inte resan startade där.</p>

Fordonstransport

Det här	Men inte det här
<p>Transport till närmaste verkstad som kan reparera fordonet när det</p> <ul style="list-style-type: none"> • stulits och kommit tillrätta • skadats • råkat ut för annat driftstopp. • stulits och kommer tillrätta efter att resan fortsatt med annat transportmedel. <p>I ovanstående fall ersätts skäliga resekostnader för hämtning av körbart fordon. Du får själv ordna hämtning av körbart fordon. Överstiger tiden för hämtning 7 timmar får du 250 kronor per dag.</p> <p>Transport av fordon till dess hemort i Sverige när föraren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • drabbats av olycksfall • plötsligt blivit sjuk • avlidit <p>och ingen annan som deltar i resan kan köra hem det.</p>	<p>Hämtning och transport av fordonet</p> <ul style="list-style-type: none"> • som inte i förväg godkänts av oss • om kostnaden för hämtningen eller transporten överstiger fordonets marknadsvärde efter skadan. <p>Hämtning och transport till fordonets hemort när</p> <ul style="list-style-type: none"> • reparation på skadeplatsen blir billigare • någon av passagerarna kan köra hem fordonet. <p>Driftskostnader (exempelvis bränsle)</p>

Hemtransport av personliga tillhörigheter

Har bärgningsförsäkringen ersatt transport av fordon betalas även skäliga och nödvändiga kostnader av personliga tillhörigheter i fordonet eller på släp kopplat till fordonet. Ersättning lämnas för transport till fordonets hemort i Norden eller till bestämmelseorten om detta inte blir dyrare.

Inbesparad resekostnad

När vi ersätter kostnader för resa till hemorten gör vi avdrag för inbesparad resekostnad, exempelvis bränslekostnader och färjebiljetter.

Självrisk

Självriskens framgång i ditt försäkringsbrev.

B.10 Rättsskydd för fordonet

Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för det försäkrade fordonets ägare, brukare och förare (de försäkrade) i denna deras egenskap. Försäkringen gäller inte för den som brukar fordonet utan lov.

Vilka tvister försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för tvist där du själv är part,

- som kan prövas som tvistemål av tingsrätt, dock inte så kallade småmål (se avsnitt Vilka tvister försäkringen inte gäller för punkt 1), och som efter prövning där kan prövas av hovrätt och Högsta domstolen. Med tvist förstås att ett framställt krav helt eller delvis avvisats. Med avvisats menas att part aktivt tillbakavisat kravet.

Försäkringen gäller även för tvist

- angående skadestånd som prövas inom ramen för brottmål, där du är målsägande.

Försäkringen gäller också i ovan nämnda mål om de tas upp till handläggning efter beslut om resning, domvilla eller återställande av försutten tid.

Försäkringen gäller för skiljeförfarande i sådan tvist som kan prövas av ovan angivna domstolar och omfattar både dina egna ombudskostnader och sådana som du förpliktas utge, med undantag för ersättning till skiljemännen.

Vilka tvister försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för

- tvist som vid rättslig prövning ska handläggas enligt 1 kapitlet 3d § första stycket rättegångsbalken (småmål). Detta undantag tillämpas inte vid tvist på grund av försäkringsavtal med oss.
- tvist där du är kärke och tvisten ska handläggas enligt lagen om grupprättegång (2002:599).
- tvist som har samband med äktenskapsskillnad, oavsett vad tvisten gäller och när den uppkommer, eller andra frågor som i anledning av äktenskapsskillnaden aktualiseras mellan makarna och avser uppbrytning av ekonomisk gemenskap i olika former. Undantaget gäller vid tvist mellan makarna vid äktenskapsskillnad och på motsvarande sätt vid upplösning av partnerskap och samboförhållande oberoende av om rättsförhållandet ska prövas enligt sambolagen eller annan lag.
- tvist om du inte har befogat intresse av att få din sak behandlad.
- tvist som avser ärenden vid domstol oberoende av om de registreras som tvistemål eller ärenden enligt lagen (1996:242) om domstolsärenden eller konkurslagen.
- dig, som inte försäkrat yrkesmässig uthyrning av fordon, i tvist som avser fordran eller annat anspråk på grund av yrkesmässig uthyrning av fordonet.
- tvist som gäller skadestånd eller annat anspråk på grund av brottslig gärning där kostnaderna för brottmål inte kan ersättas enligt avsnitten, Vilka brott försäkringen gäller för och Vilka brott/förseelser försäkringen inte gäller för.
- tvist som avser personskadereglering vid försäkringsbolag om skadelidande inte väckt talan vid domstol mot försäkringsgivaren (gäller ersättning genom trafik-, ansvars- eller olycksfallsförsäkring).
- tvist som har anknytning till din nuvarande eller tidigare anställning, yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet inbegripet åtgärder för avveckling eller överlåtelse av verksamhet.

Vilka brott försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för gärning som kan prövas som brottmål sedan du i en förundersökning delgivits misstanke för eller åtalats för

- brott för vilket inte stadgas strängare straff än böter, till exempel vårdslöshet i trafik
- vållande till annans död
- vållande till kroppsskada eller sjukdom.

Kan du visa att åtal mot dig för grov vårdslöshet i trafik, grovt vållande till annans död, grovt vållande till kroppsskada eller sjukdom, genom dom som vunnit laga kraft, inte bedömts som grovt, gäller försäkringen.

Vilka brott/förseelser försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för förundersökning och brottmål där misstanken om brott eller åtal avser

- hastighetsöverträdelse enligt Trafikförordningen
- körning mot rött ljus enligt Trafikförordningen
- brott för vilket stadgas strängare straff än böter, till exempel rattfylleri eller så kallad smitning
- olovlig körning.

Ombud

För att försäkringen ska gälla krävs att du, genom rättegångsfullmakt, anlitar lämpligt ombud att företräda dig i förhandlingar och rättegång. Ombudet kan vara advokat eller jurist anställd hos advokat. Du kan även anlita annat lämpligt ombud. Sådan lämplighetsprövning kan göras av Svensk Försäkrings nämnder för prövning av ombuds lämplighet. Vid oenighet om arvode och kostnader för advokat och jurist anställd hos advokat, kan prövning göras hos Ombudskostnadsnämnden. Vid oenighet om arvode och kostnader för övriga ombud, kan prövning göras hos Svensk Försäkrings nämnder för rättsskyddsfrågor.

Vilka kostnader som försäkringen ersätter

Du kan få ersättning för följande kostnader om de är nödvändiga och skäligen och om du inte kan få dem betalda av motpart eller annan. Det innebär bland annat att vi inte betalar om du

i eller utom rättegång avstår från dina möjligheter att få ersättning av motparten. Försäkringen ersätter

- ombuds och försvarares arvode och omkostnader. Arvode betalas för skäligen tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen årligen fastställer i vissa mål. Av ombudets kostnadsräkning ska framgå vilka åtgärder ombudet har vidtagit samt tidsåtgången för dessa åtgärder med motivering för uppkomna sakkunnigkostnader. Med kostnadsräkning ska lämnas upplysning om resultatet i tvisten samt bifogas dom eller förlikningsavtal. Tvist eller mål som handläggs utanför Norden ersätts med nödvändiga och skäligen kostnader.
- nödvändiga kostnader för bevisning och utredning som anskaffats före rättegång och efter att tvist uppstått eller brottsmisstanke delgivits dig, förutsatt att utredningen beställts av ditt ombud.
- kostnad för medlare som blivit utsedd av tingsrätt eller hovrätt.
- kostnader för bevisning i rättegång eller skiljemannaförfarande.
- expeditionskostnader i domstol.
- rättegångskostnader som du vid förlikning under rättegång åtagit dig att betala motpart, under förutsättning att du gör uppenbart att domstolen, på grund av nya omständigheter som framkommit under rättegången, skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp, än det du åtagit dig, om tvisten hade prövats.
- rättegångskostnader som du ålagts att betala till motpart eller staten efter domstols eller skiljemäns prövning av tvisten. Av ombudets kostnadsräkning ska framgå vilka åtgärder ombudet har vidtagit samt tidsåtgången för dessa åtgärder med motivering för uppkomna sakkunnigkostnader. Med kostnadsräkningen ska lämnas upplysning om resultatet i tvisten eller brottmålet samt bifogas dom eller förlikningsavtal.
- rättegångskostnader som du efter återkallelse av talan dömts att betala till motpart, under förutsättning att du gör uppenbart att domstolen, på grund av nya omständigheter som framkommit under rättegången, efter prövning skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp än det som du dömts till i och med återkallelsen.

Av ombudets kostnadsräkning ska framgå vilka åtgärder ombudet har vidtagit samt tidsåtgången för dessa åtgärder med motivering för uppkomna sakkunnigkostnader. Med kostnadsräkning ska lämnas upplysning om resultatet i tvisten samt bifogas dom eller förlikningsavtal.

Vilka kostnader försäkringen inte ersätter

Försäkringen gäller inte i den mån ersättning har lämnats eller skulle ha kunnat lämnas genom annan försäkring eller på annat sätt.

Om skadestånd till dig även kan antas innefatta kompensation för ombudskostnader lämnas inte ersättning för dessa genom försäkringen.

Försäkringen ersätter inte

- ombudskostnader som uppkommer innan tvist uppstått eller du delgivits misstanke om eller åtalats för brott enligt ovan.
- försäkrads eget arbete, förlorad arbetsinkomst, resor och uppehålle, eller andra omkostnader.
- verkställighet av dom, beslut eller avtal.
- ersättning till skiljemän.
- grundas tvistigt anspråk som i och för sig kan godkännas enligt rättsskyddsförsäkringen, på gärning som påstås utgöra brott och utreds av myndighet, ersätter försäkringen inte kostnader för bevisning som tagits fram till styrkande av att gärningen utgör brott eller medför avgiftssanktion.
- merkostnader som uppkommer genom att du anlitar flera ombud eller byter ombud.
- merkostnader som uppkommer genom att du gjort dig skyldig till försumlig processföring eller förfarit försumligt.
- merkostnader som uppstår på grund av att du anlitar ombud utanför den ort där du bor eller den ort där saken ska prövas.

När du ska ha haft försäkring för att få rättsskydd

Du kan få rättsskydd om försäkringen var gällande när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket eller misstanken om brott inträffade och det därefter inte gått längre tid än tio år.

Om du som förare drabbas av personskada oavsett när denna inträffat kan du få rättsskydd i tvist med oss angående din personskada även om mer än tio år förflutit sedan trafik-olyckan inträffade under förutsättning att vi inte tidigare lämnat något slutligt beslut angående ersättning för personskadan.

Om rättsskydd beviljas enligt ovanstående tillämpas istället den självrisk och den högsta försäkringsersättning som gäller för motsvarande motorförsäkring hos oss vid tiden för tvistens uppkomst. Du måste dock för att få rättsskydd i tvist angående personskada, enligt föregående stycke, väcka talan mot oss inom sex månader från dagen för det slutliga beslutet.

Var försäkringen gäller

Anspråket eller misstanken om brott ska ha sin grund i händelse eller omständighet som visas ha inträffat inom försäkringens giltighetsområde, se Var försäkringen gäller.

Särskild självrisk och högsta ersättningsbelopp

Självriskens framgång av ditt försäkringsbrev.

Högsta ersättning

Högsta ersättningsbelopp vid en tvist är 250 000 kronor inklusive moms.

Om flera tvister uppkommer ska dessa räknas som en tvist,

- om de enligt 14 kapitlet rättegångsbalken handläggs eller skulle ha kunnat handläggas gemensamt i en rättegång vid domstol, även om de handläggs som olika mål vid ett eller flera tillfällen
- om yrkandena stöder sig på väsentligen samma händelser eller omständigheter – även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund.

Då flera tvister/mål räknas som en tvist gäller den självrisk/det prisbasbelopp som var aktuellt då första tvisten uppkom.

Om du delges misstanke för flera brott och åtal för dessa brott väcks samtidigt gäller försäkringen med ett försäkringsbelopp.

B.II Självriskrabatt vagnskadegaranti

Av ditt försäkringsbrev framgår om Självriskrabatt vagnskadegaranti ingår i din försäkring.

Vad försäkringen gäller för

Personbil eller lätt lastbil som har gällande vagnskadegaranti.

Vad försäkringen ersätter

Upp till 3 000 kronor av bilens vagnskadegarantisjälvrisk vid ersättningsbar vagnskada.

Viktigt

När bilens vagnskadegaranti går ut upphör Självriskrabatt vagnskadegaranti att gälla.

B.12 Värdesäkring

Av ditt försäkringsbrev framgår om Värdesäkring ingår i din försäkring.

Vad försäkringen ersätter

Det här	Men inte det här
Bilens marknadsvärde plus 25 procent. Gäller när du köper en ny eller begagnad bil hos en återförsäljare som vi hänvisar dig till. Marknadsvärdet plus 25% får inte överstiga bilens nyvärde.	Skada som ersätts av vagnskadegaranti eller nybil-ersättning. Däremot ersätter Värdesäkring 25 % utöver den ersättning som lämnas genom vagnskadegarantin, men högst upp till bilens nyvärde.

Kontanterättning

Vill du ha kontanterättning ersätts enbart bilens marknadsvärde och inte de extra 25 %.

B.13 Vagnskada

Vad du får ersättning för

Det här	Men inte det här
<p>Skada på grund av</p> <ul style="list-style-type: none"> • trafikolycka • annan yttre olyckshändelse • uppsåtlig skadegörelse av annan person. <p>Skada på fordonet när det transporteras på annat transportmedel.</p> <p>Skada på fordonet som orsakats av på fordonet monterad anordning för vägarbete eller snöplogning.</p>	<p>Skada på anordning för vägarbete eller snöplogning som är monterad på fordonet.</p> <p>Skada som är inifrån kommande, till exempel om djur orsakar skada på bilklädseln.</p> <p>Vid skada på fordonsdel som orsakats av</p> <ul style="list-style-type: none"> • konstruktionsfel • fabriktionsfel • materialfel. <p>Vid skada som orsakats genom</p> <ul style="list-style-type: none"> • rost • frätning • frysning • väta • fukt • korrosion. <p>Vid skada som består av slitage.</p> <p>Vid skada som är ersättningsbar enligt brand- eller stöld och inbrottsvillkoren.</p>

Aktsamhetskrav

- Last i och på fordonet ska stivas och emballeras med omsorg och varsamhet.
- Fordonets maximala drag- och lastvikt får inte överskridas.
- Fordonet får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning på fordonet.

Om aktsamhetskraven/säkerhetsföreskrifter inte följs

Ersättningen minskas, normalt med 25%. För näringsidkare kan ersättningen minskas eller helt utebli. Regler om nedsättning av ersättning finns i avsnitt G.4 Försäkringsregler.

Självrisk

Självrisken framgår av ditt försäkringsbrev

Extra ungdomssjälvrisk

Privat ägd personbil och lättlastbil

För förare under 24 år tillkommer en ungdomssjälvrisk på 1 000 kronor. Vid samtidig trafikskada behöver du bara betala en ungdomssjälvrisk.

Företagsägd personbil och lättlastbil

För förare under 24 år tillkommer en ungdomssjälvrisk på 5 % av prisbasbeloppet.

Extra självrisk vid höjdledsskada för företagsägd personbil och lätt lastbil

---

Vid skada som uppstått genom kollision i höjdled tillkommer en extra självrisk på 50 % av prisbasbeloppet.

Vid samtidig trafikskada behöver du bara betala en extra självrisk för höjdledsskada.

C. VALFRIA TILLÄGGSFÖRSÄKRINGAR

C.1 Hyrbil

Vad försäkringen gäller för

Fordonet skall ha en gällande halv- eller helförsäkring hos oss.

Hyrbil

Du kan få hyrbil när din bil eller lätt lastbil inte kan användas i samband med ersättningsbar:

- brand-, drulle-, glastrute-, stöld och inbrotts-, motor och elektroni och vagnskada
- skada som ersätts genom vagnskadegaranti eller maskinskadegaranti.

Är skadan inte ersättningsbar på grund av någon av ovanstående skadehändelser, men du på grund av driftstopp inte kan använda bilen, har du rätt till hyrbil i högst sju dagar. Driftstoppet får inte bero på drivmedelsbrist eller att batteriet för fordonets framdrift är urladdat.

Gäller högst två gånger under ett försäkringsår.

Vad du får ersättning för

Det här	Men inte det här
<ul style="list-style-type: none"> • 75 % av dygns- och kilometerkostnaden, storleksmässigt likvärdig med din egen bil eller • För personbil 100 kronor/dag, för privatägd lätt lastbil 150 kronor/dag och för företagsägd lätt lastbil 200 kr/dag under skäligen reparationstid. <p>Du kan växla mellan hyrbil och kontantersättning.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Merkostnader för hyrbil som är dyrare än en hyrbil av samma eller storleksmässigt likvärdig bil som din egen, eller för att du inte följer våra anvisningar. • Kostnader för självriskreducering och självrisk-eliminering, drivmedel, färjetransporter och liknande. • Hyrbilskostnad eller kontantersättning för extra dagar på grund av dröjsmål eller annan försummelse av dig. • Hyrbilskostnad eller kontantersättning när ditt fordon före skadetillfället var avställt eller hade inträtt eller meddelat körförbud. • Stilleståndsersättning och/eller inkomstförlust på grund av egen personskada när du får ersättning för detta genom trafikförsäkring. Skulle kontantersättningen vara högre än ersättningen från trafikförsäkring får du mellan-skillnaden. • Hyrbilskostnad eller kontantersättning för längre tid än vad som är skäligt för att reparera ditt fordon eller skaffa annat fordon som är likvärdigt med ditt eget. • Kostnader för specialutrustning som exempelvis dragkrok eller automatlåda.

Vad du får betala

25 % av dygns- och kilometerkostnaden.

Hur länge du får ersättning

Du får ersättning för hyrbil eller kontantersättning under skäligen reparationstid, dock högst i 65 dagar.

Vilket hyrbilsföretag du ska anlita

Du ska alltid kontakta oss innan du hyr bil, så vi kan tala om vilken biluthyrare som du får anlita.

Se till att du kan hämta din bil efter reparation. Går inte det, får du efter hemkomsten till Sverige bara använda hyrbilen för direkt färd till din hemort. Där ska den återlämnas till hyrbilsföretaget.

Har du behov av hyrbil efter hemkomsten måste du kontakta oss så talar vi om vilken uthyrare du ska vända dig till.

Personskada med bil i utlandet

Vad du får ersättning för

Ersätter vi hyrbil vid skada som skett i utlandet, får du och passagerarna samma personskadeskydd under hyrestiden som vid färd med din skadade bil.

Vi betalar personskador som till följd av trafik med hyrbilen drabbar svensk medborgare eller person som har sin hemvist i Sverige.

Trafikskolebil

Ersättning lämnas med nedanstående belopp per dygn:

- 1:a till och med 5:e dygnet 900 kr,
- 6:e till och med 45:e dygnet 400 kr,
- 46:e till och med 65:e dygnet 100 kr.

Karens Trafikskolebil

Med karens menas att ersättning inte lämnas under viss tid (karenstid). Denna räknas från och med tidpunkten för skadan, eller från och med tidpunkten då fordonet lämnades in till verkstad för reparation om fordonet har kunnat användas trots skadan. Karenstiden är 2 arbetsdagar. Om fordonet, vid stöld av hela fordonet, var utrustat med spårsändare och denna var i funktion vid stöldtillfället gäller försäkringen utan karens.

C.2 Självriskrabatt 3 000 kronor

Kollision med djur

Vad du får ersättning för

Skada som uppkommer genom kollision med djur som plötsligt och oförutsett kommit ut på körbanan och är ersättningsbar enligt vagnskada.

Vad du måste göra vid kollision

Vid skada på älg, ren, rådjur, hjort, vildsvin, björn, varg, järv, lo, utter, örn och mufflonfår måste du göra anmälan till polisen. För tamdjur gäller att du måste göra en anmälan till ägaren. Kan denne inte anträffas ska du göra anmälan till polisen.

Högsta ersättningsbelopp

Vid varje skadetillfälle 3 000 kronor.

Uppsåtlig skadegörelse av annan person

Vad du får ersättning för

Skada på fordonet som uppkommit genom uppsåtlig skadegörelse av annan person och som är ersättningsbar enligt vagnskada.

Vad som avses med annan person

Med annan person avses person som varken är du själv eller någon som är medlem av ditt hushåll.

Vad du måste göra vid skada

Du måste göra polisanmälan.

Högsta ersättningsbelopp

Vid varje skadetillfälle 3 000 kronor.

Godkänd parkeringsskada

Var försäkringen gäller

Godkänd parkeringsskada gäller endast i Sverige.

Vad du får ersättning för

Skada på bilen som uppkommer genom att bilen blir påkörd av okänt fordon när den är parkerad och det okända fordonet smiter från platsen.

Vad du måste göra vid skada

Du måste göra polisanmälan samt besiktiga bilen. Du måste kunna visa att skadan orsakats av ett okänt fordon när din bil varit parkerad.

Högsta ersättningsbelopp

Vid varje skadetillfälle 3 000 kronor.

Bärgningssjälvrisk

Gäller högst två skadetillfällen per försäkringsår.

Vad får du ersättning för

Vid driftstopp som är ersättningsbart enligt bärgningsvillkoret, se avsnitt B. Bärgning, ersätts kostnader upp till 1 500 kronor.

Högsta ersättningsbelopp

Vid varje skadetillfälle 1 500 kronor.

C.3 Utökad personskada

I Utökad personskada ingår rehabiliteringshjälp, privat medicinsk vård och ersättning för medicinsk invaliditet.

Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för förare och passagerare i fordon som är svenska medborgare eller som är bosatta och folkbokförda i Sverige. När vi i villkoret skriver du och dig menar vi samtliga som försäkringen gäller för.

Vad försäkringen gäller för

Det här	Men inte det här
<p>Olycksfall som drabbar dig till följd av trafik med försäkrat fordon.</p> <p>Olycksfall, det vill säga kroppsskada som drabbat dig ofrivilligt genom plötslig yttre händelse, ett utifrån kommande våld mot kroppen till följd av trafik med försäkrat fordon.</p>	<p>Försämring av hälsotillståndet om denna försämring enligt medicinsk erfarenhet sannolikt skulle ha inträtt även om olycksfallet inte inträffat, eller vid dödsfall.</p>

Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk

Rehabiliteringshjälp och privat medicinsk vård

Förklaring

Privat medicinsk vård

Vårdinsats som inte till någon del är offentligt finansierad.

Arbete

Ditt vanliga förvärvsarbete eller motsvarande sysselsättning, exempelvis studier.

Familj

Med familj menar vi make/maka/sambo/registererad partner, förälder, barn och syskon som bor på samma adress som du.

När du får ersättning

Olycksfall som drabbar dig till följd av trafik med försäkrat fordon och,

- du har varit helt eller delvis arbetsoförmögen i mer än 30 dagar, eller
- du är i arbete men har medicinska besvär och behov av rehabilitering.

Begränsningar

Högsta ersättning är 150 000 kronor per person

Hur länge du kan få ersättning

Ersättningstiden för rehabiliteringshjälp och privat medicinsk vård är begränsad till högst ett år från skadedagen

När ska skadan anmälas

Från det att behovet av rehabiliteringshjälp eller privat vård uppstår, har du tre månader på dig att kontakta oss och anmäla att du vill nyttja försäkringen.

Vad du får ersättning för

Det här	Men inte det här
<p><i>Rehabiliteringshjälp</i></p> <p>Du får tillgång till en Rehabiliteringsledare som vägleder och stödjer dig till exempel i kontakten med vårdgivare, arbetsgivare alternativt arbetsförmedling och försäkringskassa.</p> <p><i>Åtgärdsplan</i></p> <p>Rehabiliteringsledaren tar vid behov fram en åtgärdsplan individuellt anpassad för dig.</p> <p>Planen ska syfta till återgång i arbete, arbetsförhet eller motsvarande. Åtgärdsplanen ska godkännas av oss.</p> <p><i>Privat medicinsk vård</i></p> <p>Ersättning för nödvändiga och skäligena kostnader för privat finansierad läkar- och sjukhusvård i Sverige, om väntetiden inom den offentligt finansierade vården gör att behandling inte kan påbörjas inom 45 dagar från det att remiss utfärdats.</p> <p>Dessutom ersätts behandlingarkostnader upp till 10 behandlingstillfällen, totalt högst 10 timmar, hos exempelvis psykolog eller sjukgymnast. Här krävs att behandling inom den offentligt finansierade vården inte kan påbörjas inom 45 dagar från det att behovet uppstått.</p> <p>Åtgärderna ska framgå av åtgärdsplanen.</p> <p><i>Resekostnader i samband med ordinerad behandling</i></p> <p>Nödvändiga och skäligena resekostnader som överstiger 500 kronor till följd av privat medicinsk vård som anges i åtgärdsplanen.</p> <p>Resekostnader för en medföljande om behov finns och framgår av åtgärdsplanen.</p> <p><i>Krisstöd för din familj</i></p> <p>Nödvändiga och skäligena kostnader för krisstöd hos psykolog eller motsvarande för din familj till följd av olycksfallet.</p> <p>Åtgärderna ska framgå av åtgärdsplanen</p>	<p>Försäkringen ersätter inte kostnader</p> <ul style="list-style-type: none"> • som ersätts av annan enligt särskild lag eller författning, internationell konvention, kollektivavtal eller annat ersättningsinstitut. • som inte finns med i åtgärdsplanen.

Medicinsk invaliditet

Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp för medicinsk invaliditet är 600 000 kronor /person.

Vad du får ersättning för

Det här	Men inte det här
<p>Medicinsk invaliditet</p> <p>Medicinsk invaliditet är den fysiska eller psykiska funktionsnedsättning, som fastställs oberoende av den försäkrades yrke, arbetsförhållanden eller fritidsintressen.</p> <p>Som medicinsk invaliditet räknas även framträdande ärr, bestående värk eller förlust av inre organ och sinnesfunktion.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Förlust av arbetsförmåga (ekonomisk invaliditet).

Hur invaliditetsgraden bestäms

Den medicinska invaliditeten fastställs med ledning av ett medicinskt tabellverk som är gemensamt för alla försäkringsbolag. Se www.svenskforsakring.se. Bedömning av invaliditetsgraden görs enligt skadeståndsrättsliga principer och kan i regel göras tidigast 12 månader efter olycksfallet.

Framträdande ärr och andra utseendemässiga förändringar omvandlas till invaliditetsgrad enligt den av oss fastställda tabell som gäller vid utbetalningstillfället

Ersättnings storlek

Ersättning utbetalas med så stor del av försäkringsbeloppet som motsvarar den medicinska invaliditetsgraden. Exempelvis, om den medicinska invaliditetsgraden är 4 %, och försäkringsbeloppet 600 000 kr, blir försäkringsersättningen $4\% \times 600\,000\text{ kr} = 24\,000\text{ kr}$.

Rätten till ersättning

Du har rätt till invaliditetsersättning när olycksfallet medfört bestående nedsättning av kroppsfunktionen. Hänsyn ska tas till behandlings- och rehabiliteringsmöjligheter.

Om dödsfall inträffar innan medicinsk invaliditet kan fastställas, bortfaller rätt till ersättning.

Preskription och rätt till omprövning

Anmälan om utökad personskada/medicinsk invaliditet ska göras inom viss tid. Omprövning av invaliditetsbedömningen kan ske om väsentlig och bestående förändring skett i jämförelse med de förhållanden som låg till grund för tidigare bedömning. Preskriptionstiden för anmälan och omprövning framgår av G.6 Preskription av rätt till ersättning punkt 1. Försäkringsersättning.

C.4 Bilförsäkring stor

I Bilförsäkring stor ingår tilläggen C.1 Hyrbil, C.2 Självrisrabatt 3 000 kr och C.3 Utökad personskada.

Självrisrabatt 50 procent

Vad du får ersättning för

Det här	Men inte det här
<p>Självrisken reduceras med 50 procent vid skador som ersätts av trafikförsäkringen eller av Brand-, Glasrutor-, Stöld och inbrott-, Motor och elektronik-samt Drulleförsäkringen.</p> <p>Bärgningssjälvrisken reduceras med 1 500 kr genom Självrisrabatt 3 000 kr högst två gånger per försäkringsår. Efter det reduceras bärgningssjälvrisken med 50%.</p>	<p>Extra självrisk som gäller</p> <ul style="list-style-type: none"> • Om föraren är under 24 år. • Om föraren kört utan gällande körkort, har kört straffbart påverkad eller har orsakat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet. <p>Samt för företagsägda fordon</p> <ul style="list-style-type: none"> • Om fordonet kolliderar med luftfarkost eller delar till sådan. • Vid höjledsskada.

Nybilsersättning 2 år för personbil

Med nybilsersättning menas att det skadade fordonet ersätts med nytt fordon av samma eller likvärdigt fabrikat och typ.

Skadad personbil – inte begagnad bil som direktimporterats – såld av svensk generalagent, vilken tillverkats seriemässigt och är i seriemässigt utförande, ersätts med ny bil av samma eller likvärdigt fabrikat, typ och årsmodell som den skadade. Samtidigt skadad fast monterad utrustning ersätts med ny om den ingick i bilens nypris, exempelvis dragkrok och motorvärmare. Nybilsersättning lämnas under förutsättning att

1. skadan inträffat inom två år efter det att bilen registrerades första gången och du ägt bilen oavbrutet under denna tid (den tid bilen varit förregistrerad hos bilhandlare räknas inte)

2. bilen körts högst 4 000 mil

3. reparationskostnaden beräknas överstiga

– för bil som är högst 1 år och körts högst 2 000 mil:

50 % av den skadade bilens marknadsvärde. Samtidigt skadad utrustning ersätts med ny om den ingick i bilens nypris

– för bil som är högst 2 år och kört högst 4 000 mil:

80 % av bilens marknadsvärde.

Om motsvarande bil inte längre finns på nybilsmarknaden, ersätter vi med senast kända cirkapris inklusive moms och annan varuskatt för ny bil.

Om det finns särskilda skäl, har vi rätt att betala dig ett belopp som motsvarar vad vi skulle fått betala för att skaffa motsvarande ny bil.

Nybilersättning gäller även när skadan omfattas av vagnskadegaranti som handläggs av Trygg-Hansa om nybilersättning inte ingår i generalagentens vagnskadegaranti.

Nybilersättningen ersätter mellanskillnaden mellan marknadsvärdet och nypriset.

Motor och elektronik 10 år

Motor och elektronik utökas att gälla upp till 10 år när bilen har varit registrerad i högst 10 år från första registreringsdatumet. Försäkringen upphör att gälla när någon av års- eller milgränserna passeras. I övrigt gäller försäkringen enligt B.6 Motor och elektronik.

C.5 Egendom i bil

Gäller endast för företagsägd personbil eller lätt lastbil.

Allriskförsäkring egendom

Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller enbart i Norden.

Vad försäkringen gäller för

- Egendom som tillhör eller hyrs av dig och som är avsedda att användas i firmans verksamhet
- Kunders egendom som omhändertagits av dig.
- Arbetstagarens egendom.

Vad du får ersättning för

Det här	Men inte det här
<p>Skada på egendom som orsakas av plötslig och oförutsedd händelse.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Skada på grund av: <ul style="list-style-type: none"> - Tillgrepp, rån eller försök till sådant brott, som utförts av någon som tillhör ditt hushåll eller den huvudsakliga brukaren till exempel en företagsägd förmånsbil. - Olovligt brukande, försäkringring, olovligt förfogande eller bedrägeri. • Pengar och värdehandlingar • Mobiltelefon, ej fast monterad ljud- och bildutrustning, samt tillbehör till ljud- och bildutrustningen som kan användas utanför fordonet exempelvis cd- och dvd-skivor.

Säkerhetsföreskrift

- Egendomen ska tas omhand på ett efter omständigheterna tillfredsställande sätt så att den inte stjäls, går förlorad eller skadas.
- När egendom förvaras eller lämnas i fordonet ska det vara låst, om fordonets lastutrymme består av skåp ska detta vara låst. Förvaras egendom i släp ska släpet vara låst med lås som är godkänt av SSF, Stöldskyddsföreningen.
- Bilen ska alltid låsas när du lämnar den. Nycklarna ska förvaras på ett säkert sätt och inte i närheten av bilen. Det gäller även när du lastar i eller ur fordonet.
- Egendom som förvaras på öppet flak eller flak täckt med kapell ska hållas under uppsikt.
- Egendomen ska under arbetstid då arbete utförs på platsen, hållas under uppsikt.
- Utanför arbetstid, eller då egendomen mer varaktigt lämnas utan uppsikt på den plats där arbetet utförts, ska egendomen förvaras i låst utrymme såsom byggnad, bod, lokal eller motsvarande låsbart utrymme.

Om säkerhetsföreskrifter inte följs

Ersättningen minskas eller helt utebli. Regler om nedsättning av ersättning finns i avsnitt G.4 Försäkringsregler.

Högsta ersättningsbelopp

- Det högsta ersättningsbelopp som avser försäkringstagarens egendom är ett prisbasbelopp.
- Det högsta ersättningsbelopp som avser kunders och arbetstagares egendom är ett prisbasbelopp.

Anmärkning: Om en skada omfattar såväl försäkringstagarens egendom som kunders och/eller arbetstagares egendom är det högsta belopp som kan betalas två prisbasbelopp.

Självrisk

Självrisk är 20 % av prisbasbeloppet.

Vid stöld av hela fordonet, om fordonet var utrustat med spårsändare, är självrisk vid skada enligt detta moment 5 % av prisbasbeloppet.

D. SÄRSKILDA VILLKOR

D.I Avställning

Vad du får ersättning för

Det här	Men inte det här
<p>Skada som kan ersättas via</p> <ul style="list-style-type: none"> • brand • drulle • glasrutor • rättsskydd • stöld och inbrott <p>Om fordonet var helförsäkrat vid avställningen ersätts även skada på grund av</p> <ul style="list-style-type: none"> • uppsåtlig skadegörelse • annan yttre olyckshändelse 	<p>Skada som uppkommer när fordonet framförs i trafik.</p> <p>Skada som är inifrån kommande, till exempel möss som orsakar skada på bilklädsel eller kablar/kablage.</p>

När försäkringen gäller

När fordonet är avställningsförsäkrat och registrerat som avställt i Vägtrafikregistret.

Var försäkringen gäller

Avställningsförsäkringen gäller endast i Sverige.

Vad försäkringen omfattar

Försäkringens omfattning framgår av ditt försäkringsbrev.

D.2 Särskilt stöldskydd – larm

Aktsamhetskrav/Säkerhetsföreskrift

Fordonet ska utöver ordinarie stöldskydd vara försett med ett av oss godkänt larm som också är satt i funktion.

Om aktsamhetskraven/säkerhetsföreskrifter inte följs

Ersättningen minskas, normalt med 25%. För näringsidkare kan ersättningen minskas eller helt utebli. Regler om nedsättning av ersättning finns i avsnitt G.4 Försäkringsregler.

D.3 Särskilt stöldskydd – elektroniskt stöldskydd

Aktsamhetskrav/Säkerhetsföreskrift

Fordonet ska utöver ordinarie stöldskydd vara försett med ett av oss godkänt elektroniskt stöldskydd (immobiliser) som också är satt i funktion. Kommer nyckel, startkort eller liknande till personbil eller lätt lastbil ska den omedelbart avkodas av auktoriserad verkstad.

Om aktsamhetskraven/säkerhetsföreskrifter inte följs

Ersättningen minskas, normalt med 25%. För näringsidkare kan ersättningen minskas eller helt utebli. Regler om nedsättning av ersättning finns i avsnitt G.4 Försäkringsregler.

D.4 Särskilt stöldskydd – spårändarutrustning

Aktsamhetskrav/säkerhetsföreskrift

Fordonet ska utöver det ordinarie stöldskyddet vara försett med en av oss godkänd spårändarutrustning som också är satt i funktion.

Om aktsamhetskraven/säkerhetsföreskrifter inte följs

Ersättningen minskas, normalt med 25%. För näringsidkare kan ersättningen minskas eller helt utebli. Regler om nedsättning av ersättning finns i avsnitt G.4 Försäkringsregler.

E. ERSÄTTNING OCH VÄRDERING

E.1 Ersättnings- och värderingsregler

Vad vi ersätter

Du får ersättning för direkta ekonomiska förluster. Detta medför att ålder och slitage påverkar ersättningen.

Vad som inte ersätts

- Slitage och normal förbrukning.
- Kostnad för förbättring eller förändring av fordonet i samband med reparation.
- Merkostnad till följd av att du inte följt våra anvisningar om inköpsställe.
- Kostnad för lackering som inte motsvarar den som fordonet har i det seriemässiga utförandet. Vi betalar kostnad för din egen varumärkes- eller mönsterskyddade firmasymbol och för din egen reklamtext i anslutning till dessa med högst 2 prisbasbelopp.
- Eventuell värdeminskning efter reparation av skada.
- Merkostnad på grund av:
  - reparation på övertid
  - frakt av reservdelar på annat sätt än med sedvanligt transportmedel, såvida inte vi i förväg lämnat särskilt godkännande.
- Normalt slitage när fordonet använts vid stöld eller tillgrepp.
- Förlust eller olägenhet på grund av att fordonet inte kunnat användas, såvida vi inte särskilt åtagit oss det i försäkringsavtalet.
- Mervärdesskatt, när du eller ägaren är redovisningsskyldig för sådan, för den del du eller ägaren kan göra avdrag för.
- Kostnad för telefonsamtal och porto i skadereglering.

Som direkt ekonomisk förlust betraktas inte

- affektionsvärde som gått förlorat

- förlorad arbetsförtjänst i samband med egendomsskada
- besvär och olägenheter som kan uppstå, till exempel att du måste använda kollektiva trafikmedel istället för det egna fordonet
- värdet av eget arbete nedlagt efter skadan om inte annat avtalats
- värdet av eget arbete som du nedlagt på ditt eget fordon, till exempel egenhändigt utförda reparationer.

Hur vi ersätter

Vi avgör på vilket sätt du ska få ersättning:

- reparation
- kontant ersättning
- återanskaffning, det vill säga inköp av likadant eller närmast motsvarande egendom.

Vid återanskaffning eller reparation avgör vi också var inköp respektive reparation ska göras. Vi avgör även vilken reparation smetod som ska tillämpas. Reparationen ska vara fackmannamässigt utförd och till skälig kostnad. Vid bilhyra och bärgning avgör vi vilken leverantör som ska anlitas.

Viktigt

Vid reparation har vi rätt att företräda dig som ombud hos den som utför reparationen, men det är du som är beställare hos verkstaden. Detta för att konsumenttjänstlagens bestämmelser avseende bland annat reklamation ska gälla för dig. Det är alltså upp till dig att godkänna eller reklamera utfört arbete.

Du ska alltid kontakta oss innan reparation, bärgning, återanskaffning och bilhyra. Om så inte sker begränsas vår ersättningskyldighet till vad det skulle ha kostat om du anlitat vår avtalade leverantör.

Äganderätten till ersatt egendom

Vi övertar äganderätten till ersatt egendom och till ersatta delar om inget annat avtalats.

Bärgning, hämtning och sanering

Om skada är ersättningsbar, betalar vi också nödvändig bärgning till närmaste verkstad som kan reparera.

Vid skada utomlands betalar vi även transport till närmaste verkstad i Sverige som kan

reparera, om vi anser att sådan transport är nödvändig. Efter stöld eller tillgrepp betalar vi dina skäligena kostnader för att hämta fordonet. Finns särskilda skäl kan vi hämta fordonet.

Vi avgör om transport till fordonets hemort eller till annan ort ska betalas.

För företagsägd personbil och lätt lastbil ersätts även saneringskostnader upp till 1/2 prisbasbelopp vid ersättningsbar uppsåtlig skadegörelse, brand- eller vagnskada. Ersättning för saneringskostnad lämnas dock inte då annan enligt lag eller avtal är skyldig att ersätta kostnaden för saneringen

Ersättning vid stöld eller förlust av bilnyckel

Vid förlust eller stöld av tändningsnyckel ersätts en ny nyckel och inkodning av denna samt avkodning av den förlorade nyckeln.

Vi betalar inte merkostnader som uppstår till följd av att en extra huvudnyckel inte har återanskaffats/saknas.

Hämtservice

När bilen ska repareras kan vi ombesörja att bilen, inom vissa geografiska områden, lämnas och hämtas till verkstad som vi har avtal med. Hämtservice kan erbjudas om reparationen ska ersättas av oss, och ersättas från brand-, stöld och inbrott eller vagnskadeförsäkring.

Bilen måste vara trafiksäker och körbar för att vi ska kunna köra den till verkstaden. Vi avgör när Hämtservice kan erbjudas.

Av försäkringsbrevet framgår om Hämtservice ingår i försäkringen.

Hur fordonet och utrustningen värderas

Kontantersättning grundas på fordonets värde i allmänna handeln omedelbart före skadan, marknadsvärdet. Detta gäller även utrustning om inget annat sägs.

Vid reparation ska om möjligt skadade delar bytas mot likvärdiga begagnade delar. Samma regel gäller för skadad utrustning.

Nybilsersättning för personbil

Med nybilsersättning menas att det skadade fordonet ersätts med nytt fordon av samma eller likvärdigt fabrikat och typ.

Skadad personbil, såld ny av svensk generalagent, vilken tillverkats seriemässigt och är i seriemässigt utförande, ersätts med en ny bil av samma fabrikat och modell som den skadade. Samtidigt skadad fast monterad utrustning ersätts med ny om den ingick i bilens nypris exempelvis dragkrok och motorvärmare. Nybilsersättning lämnas under förutsättning att

skadan inträffat inom ett år efter det att bilen registrerades första gången och du ägt bilen oavbrutet under denna tid bilen körts högst 2 000 mil reparationskostnaden beräknas överstiga

- för bil som är högst 1 år och körts högst 2 000 mil:
50 % av den skadade bilens marknadsvärde vid skadetillfället.

Om motsvarande bil inte längre finns på nybilsmarknaden, ersätter vi med senast kända cirkapris inklusive moms och annan varuskatt för ny bil.

Om det finns särskilda skäl, har vi rätt att betala dig ett belopp som motsvarar vad vi skulle betalat, för att återanskaffa motsvarande ny bil.

Nybilersättning gäller även när skadan omfattas av vagnskadegaranti som handläggs av Trygg-Hansa om nybilersättning inte ingår i generalagentens vagnskadegaranti. Den del som kan ersätta genom vagnskadegarantin ersätts inte genom försäkringen. Nybilersättning ersätter mellanskillnaden mellan marknadsvärdet och nypriset.

Avskrivningsregler för viss utrustning till fordonet

Egendom värderas till vad det kostar att köpa ny likvärdig egendom i sådant skick den hade omedelbart före skadetillfället, det vill säga marknadsvärde. Kan inte marknadsvärdet fastställas, exempelvis på grund av att egendomen saknas, tillämpas avdrag för ålder enligt schablonavdragen enligt nedan.

Ljud- och bildutrustning, batterier, fälgar med mera (avskrivning i procent)

Föremål	Ålder								
	–1 år	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	6 år	7 år	8 år
1. Ljud- och bildutrustning	0	10	20	30	40	50	75	75	80
2. Navigationsutrustning	0	10	20	30	40	50	75	75	80
3. Bilbatteri	0	25	40	60	80	100	100	100	100
4. Kapell och cabriolet	0	0	0	15	30	50	60	70	80*
5. Lättmetallfälgar	0	0	10	20	30	50	50	50	50
6. Elbatteri för framdrift	0	0	0	25	25	50	75	100	100

* = om det är funktionsdugligt

Däck (avskrivning i procent)

Körda mil	Sommardäck
–500	10
501–1000	20
1001–1500	30
1501–2000	40
2001–2500	50
2501–3000	60
3001–*	100

* eller mer än 5 år gamla

Vinterdäck (avskrivning i procent)

Föremål	Antal använda säsonger			
	1	2	3	4
Vinterdäck	20	40	60	80*

* Om däcken är funktionsdugliga och har godkänt mönster.

F. PREMIEN FÖR DIN FÖRSÄKRING

F.1 Hur din premie bestäms

Det är en rad omständigheter som påverkar sannolikheten för att du och ditt fordon ska råka ut för skador. Dessa omständigheter bestämmer priset på din försäkring och de viktingaste framgår även på ditt försäkringsbrev.

Viktigt

Om du har lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter när försäkringen tecknades gäller vad som sägs i Reglerna om nedsättning i avsnitt G, Försäkringsregler.

Var du bor

Det är skillnad mellan riskerna för skador i olika delar av landet, till exempel mellan stora städer och glesbygd. Därför har den ort där du är bosatt betydelse för premienivån.

Landet är indelat i premieområden efter de riskförhållanden som råder.

Premieområdet bestäms av var du är eller borde vara folkbokförd (i regel den fasta bostadsadressen).

Ändras den adress som finns i försäkringsbrevet och som bestämmer premieområdet får vi automatiskt uppgift om det från SPAR. Om den adress som SPAR har (din mantalsskrivningsadress) inte stämmer måste du själv anmäla detta till oss.

Hur mycket du kör

Tror du att du kommer att köra längre än du uppgivit, ska du genast anmäla det till oss.

Annars riskerar du minskad ersättning vid eventuell skada. Reglerna om nedsättning finns i avsnitt G, Försäkringsregler.

Har du anmält för lång körsträcka, betalar vi tillbaka den del av premien, som du betalt för mycket. Du ska begära återbetalning inom sex månader efter försäkringsårets slut.

Vi har rätt att begära uppgifter om:

- antal körda mil
- vägmätarställning
- beräknad körsträcka.

Lämnar du inte begärda uppgifter, har vi rätt att höja din körsträcka.

Vilket fordon du har

Fabrikat, typ och årsmodell på ditt fordon påverkar också premien eftersom kostnaderna för skador varierar med dessa faktorer.

Vem du är

Ålder är en annan faktor som i varierande utsträckning påverkar risken för att du ska drabbas av skada.

G. FÖRSÄKRINGSREGLER

När vi skriver du och dig menar vi den som ingått avtal om försäkring med oss, det vill säga försäkringstagare. Med uttrycket försäkrad menar vi samtliga som försäkringen gäller för.

G.1 Försäkringsgivare och tillsynsmyndighet

Försäkringsgivare för denna försäkring är Codan Försikring A/S genom Trygg-Hansa Försäkring filial. Danska Finanstilsynet är tillsynsmyndighet.

G.2 Avtalet

Försäkringstid och ansvarstid

Försäkringstiden är den tid för vilken försäkringsavtalet träffas. Försäkringstiden framgår av försäkringsbrevet. Saknas utredning om när avtalet har träffats, ska det anses ha skett klockan 00.00 dagen efter den dag då vi tog emot ansökan om försäkring. Försäkring gäller till och med försäkringstidens sista dag.

Om försäkringen ska tecknas genom att du betalar premie eller om försäkringen i annat fall är giltig bara om premien betalas innan försäkringstiden börjar, inträder vårt ansvar klockan 00.00 dagen efter den dag då premien kommit oss tillhanda. Du anses ha betalt premien när du lämnat ett betalningsuppdrag avseende premie till en bank eller någon annan liknande betalningsförmedlare.

Vi ansvarar endast för skada genom händelse som inträffar under försäkringstiden om inte annat särskilt anges i försäkringsvillkoren. Om skada uppkommit successivt ansvarar vi endast för den del av skadan som uppkommit under försäkringstiden i hos oss.

Förnyelse av försäkringen

Vid försäkringstidens utgång förnyas försäkringen automatiskt, om inte annat framgår av avtalet eller omständigheterna. Förnyelse sker dock inte vid försäkringstidens utgång om

- försäkringen har sagts upp att upphöra vid denna tidpunkt, eller
- du har tecknat en motsvarande försäkring hos ett annat bolag.

Har du inte meddelat oss att försäkringsbehovet upphört behåller vi den erlagda premien för den tid försäkringen efter förnyelsetidpunkten varit gällande.

Din rätt att säga upp försäkringen

Vill du säga upp försäkringen till försäkringstidens utgång, får du göra uppsägningen när som helst dessförinnan.

Du får säga upp försäkringen att upphöra före försäkringstidens utgång om,

- vi väsentligen åsidosätter sina skyldigheter enligt gällande lag eller enligt försäkringsavtalet,
- försäkringsbehovet faller bort eller det inträffar någon annan liknande omständighet,
- vi har ändrat försäkringsvillkoren under försäkringstiden,
- försäkringen har förnyats enligt avsnittet Förnyelse av försäkring och du ännu inte betalat premie för den nya premieperioden,
- det i annat fall föreligger en ny omständighet av väsentlig betydelse för försäkringförhållandet, eller
- i samband med skada.

Uppsägningen får verkan dagen efter den dag då vi tog emot uppsägningen. Försäkringen kan också sägas upp med verkan från och med viss dag i framtiden.

Om du, efter förnyelse enligt avsnittet Förnyelse av försäkring tecknar en motsvarande försäkring hos ett annat bolag utan att betala premie för den förnyade försäkringen, anses denna uppsagd med omedelbar verkan.

Vår rätt att säga upp försäkringen

Vi får säga upp försäkringen till försäkringstidens utgång. Uppsägningen ska göras skriftligt och sändas till dig senast 1 månad innan försäkringstiden går ut. Den ska för att få verkan innehålla en förfrågan om du vill ha försäkringen förnyad. Begär du att försäkringen ska förnyas, gäller uppsägningen bara om det finns särskilda skäl att vägra försäkring med hänsyn till risken för framtida försäkringsfall, den befarade skadans omfattning, den avsedda försäkringens art eller någon annan omständighet.

Vi får säga upp försäkringen att upphöra före försäkringstidens utgång, bara om du eller de försäkringen gäller för, grovt har åsidosatt sina förpliktelser mot oss eller om det annars finns synnerliga skäl.

Uppsägningen ska göras skriftligen och med 14 dagars uppsägningstid, räknat från det att vi skickade den. Uppsägningen ska ske utan oskäligt dröjsmål från det att vi fick kännedom om det förhållande som den grundas på.

Twist om rätten att behålla en försäkring

Har vi vägrat att förnya försäkringen ska talan väckas inom 6 månader från det att vi avsänt meddelande om sitt beslut, uppgift om skälen för detta och upplysning om vad du ska göra för att få beslutet prövat. Väcks inte talan inom denna tid är rätten till att föra talan förlorad.

Ändring av försäkringsvillkoren

Vill vi ändra försäkringen i samband med en förnyelse ska bolaget skriftligen ange ändringen senast i samband med kravet på premie för den förnyade försäkringen. Den förnyade försäkringen gäller då för den tid och på de villkor som vi angivit.

På begäran från oss kan försäkringsvillkoren ändras under försäkringstiden om det finns synnerliga skäl för ändringen. För en sådan ändring gäller det som sägs om uppsägning i avsnittet Vår rätt att säga upp försäkringen.

G.3 Premie

När ska premien betalas

Första premien för försäkringen ska betalas senast 14 dagar efter den dag då vi avsänt krav på premie till dig. Detta gäller inte om försäkringen ska tecknas genom att du betalar premien eller om försäkringen annars är giltig bara under förutsättning att premien betalas innan försäkringstiden börjar.

Premien för en senare premieperiod ska betalas senast 1 månad från den dag då vi avsände krav på premien till dig. Om premieperioden är högst 1 månad, ska premien betalas på periodens första dag.

Uppsägning på grund av dröjsmål med premien

Betalas inte premien i rätt tid, får vi säga upp försäkringen, om inte dröjsmålet är av ringa betydelse. Uppsägningen ska sändas till dig.

Uppsägningen får verkan 14 dagar efter den dag då den avsändes, om inte premien betalas inom denna frist. Uppsägningen ska innehålla en uppgift om detta. Saknas denna uppgift, får uppsägningen ingen verkan. Gör du sannolikt att uppsägningen har försenats eller inte kommit fram på grund av omständigheter som du inte har kunnat råda över, får uppsägningen verkan tidigast en vecka efter den dag då den kom fram. En uppsägning på grund av dröjs-

mål med premien får verkan senast 3 månader efter den dag då vi avsände den.

Om du inte har kunnat betala premien i rätt tid på grund av svår sjukdom, frihetsberövande, utebliven pension eller utebliven lön från din huvudsakliga anställning eller liknande hinder, får uppsägningen verkan tidigast 1 vecka efter det att hindret fallit bort och senast 3 månader efter fristens utgång.

Premiebetalning sedan försäkring upphört

Om du betalar premien efter det att försäkringen upphört enligt avsnittet Uppsägning på grund av dröjsmål med premien, anses detta som en begäran om en ny försäkring på samma villkor från och med dagen efter då premien betalades. Vill vi inte meddela försäkring enligt din begäran, ska en underrättelse om detta sändas till dig inom 14 dagar från den dag då premien betalades. Annars anses en ny försäkring ha tecknats i enlighet med din begäran.

Tilläggspremie

Höjs den avtalade premien under försäkringstiden, ska tilläggspremien betalas senast 14 dagar från den dag då vi avsände ett krav på tilläggspremien till dig.

Om en tilläggspremie inte betalas i rätt tid, får vi räkna om försäkringstiden för den ändrade försäkringen med hänsyn till den premie som har betalats. En sådan ändring får verkan tidigast 14 dagar efter det att en underrättelse om omräkningen har skickats till dig.

Betalning genom betalningsförmedlare

Du anses ha betalat premien när du lämnat ett betalningsuppdrag avseende premien till bank eller någon annan liknande betalningsförmedlare.

Återbetalning av premie

Upphör försäkringen i förtid har vi bara rätt till den premie som skulle ha betalats om avtal hade slutits för den tid under vilket bolaget har varit ansvarigt. Har högre premie betalats, ska vi betala tillbaka det överskjutande beloppet. Är försäkringsavtalet ogiltigt enligt 4 kap. 2§ första stycket försäkringsavtalslagen (2005:104), får vi ändå behålla betald premie för förfluten tid.

Administrativa avgifter

Vi tar ut en avgift för att skicka pappersfaktura eller om inte premien betalas i rätt tid.

Särskild bestämmelse för trafik-, halv- och helförsäkringspremie

---

Vi har rätt att till Trafikförsäkringsföreningen överlåta fordran avseende obetald premie för trafikförsäkring och halv- och helförsäkring.

G.4 Begränsningar av vårt ansvar

I detta försäkringsavtal avses med aktsamhetskrav detsamma som i försäkringsavtalagen (2005:104) benämns som säkerhetsföreskrift.

Upplyningsplikt – konsument

Du är skyldig att på vår begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för frågan om försäkring ska meddelas. Detsamma gäller om du begär att få försäkringen utvidgad eller förnyad. Du ska ge riktiga och fullständiga svar på våra frågor.

Om du inser att vi tidigare har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen, är du skyldig att utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna.

Om du vid fullgörandet av din upplysningsplikt har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder, är avtalet ogiltigt enligt vad som sägs i lagen (1915:218) om avtal och rättshandlingar på förmögenhetsrättens område och vi är fria från ansvar för försäkringsfall som inträffar därefter.

Har du annars uppsåtligen eller av oaktsamhet eftersatt din upplysningsplikt, kan ersättningen sättas ned i fråga om varje försäkrad efter vad som är skäligt med hänsyn till den betydelse förhållandet skulle ha haft för vår bedömning av risken, det uppsåt eller den oaktsamhet som har förekommit och övriga omständigheter. Se vidare avsnittet Nedsättning av försäkringsersättningen.

Trafikskadeersättningen får inte sättas ned även om du vid försäkringens tecknande lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter som lett till för låg premie. Vi har dock rätt att erhålla rätt premie för risken.

Upplyningsplikt – näringsidkare

Försäkringstagaren är skyldig att på Trygg-Hansas begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för frågan om försäkring skall meddelas. Detsamma gäller om försäkringstagaren begär att få försäkringen utvidgad eller förnyad. Försäkringstagaren skall ge riktiga och fullständiga svar på Trygg-Hansas frågor.

Om försäkringstagaren inser att Trygg-Hansa tidigare har fått oriktiga eller ofullständiga

uppgifter om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen, är han skyldig att utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna.

Om försäkringstagaren vid fullgörande av sin upplysningsplikt har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder, är avtalet ogiltigt enligt vad som sägs i lagen (1915:218) om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område och Trygg-Hansa fritt från ansvar för försäkringsfall som inträffar därefter.

Har försäkringstagaren annars uppsåtligen eller av oaktsamhet eftersatt sin upplysningsplikt och kan Trygg-Hansa visa att vi inte skulle ha meddelat försäkring om upplysningsplikten hade fullgjorts, är Trygg-Hansa fritt från ansvar för inträffade försäkringsfall. Kan Trygg-Hansa visa att det skulle ha meddelat försäkring mot högre premie eller i övrigt på andra villkor än som avtalats, är vårt ansvar begränsat till vad som svarar mot den premie och de villkor i övrigt som har avtalats. Har Trygg-Hansa inte tagit återförsäkring som annars skulle ha tecknats, skall ansvaret anpassas efter detta. I försäkringsvillkoren kan föreskrivas att Trygg-Hansa i stället för vad som sägs i andra och tredje meningarna ansvarar bara i den utsträckning som det visas att det oriktigt uppgivna förhållandet varit utan betydelse för försäkringsfallets inträffande eller för skadans omfattning.

Ansvaret kan inte falla bort eller begränsas enligt andra stycket, om Trygg-Hansa när upplysningsplikten eftersattes insåg eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga eller ofullständiga. Detsamma gäller om de oriktiga eller ofullständiga upplysningarna saknade eller senare har upphört att ha betydelse för avtalets innehåll.

Riskökning

Du är skyldig att utan oskäligt dröjsmål anmäla till oss samtliga ändrade förhållande som är av väsentlig betydelse för riskens bedömning.

Om du försummar att anmäla en sådan riskökning kan ersättningen från försäkringen sättas ned på samma sätt som vid brott mot upplysningsplikten.

Trafikskadeersättningen får inte sättas ned även om du vid försäkringens tecknande lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter som lett till för låg premie. Vi har dock rätt att få rätt premie för risken.

Framkallande av försäkringsfallet

Om den försäkrade uppsåtligen har framkallat ett försäkringsfall, lämnas inte ersättning från försäkringen såvitt angår honom. Detsamma gäller i den mån den försäkrade uppsåtligen har förvärrat följderna av ett försäkringsfall.

Har den försäkrade genom grov vårdslöshet framkallat försäkringsfall eller förvärrat dess följder, kan ersättningen sättas ned såvitt angår honom efter vad som är skäligt med hänsyn till hans förhållanden och omständigheterna i övrigt. Detsamma gäller om den försäkrade

annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebär en betydande risk för att skadan skulle inträffa.

Då skadan framkallats genom vårdslöshet som inte är grov i samband med brott mot ett aktsamhetskrav eller säkerhetsföreskrift i försäkringsvillkoren, har vi rätt att sätta ned försäkringsersättningen med ett skäligt belopp.

Se vidare avsnittet Nedsättning av försäkringsersättningen. För nedsättning av trafikskadeersättning gäller reglerna i trafikskadelagen (1975:1410).

Om du inte följt aktsamhetskraven – konsument

Har den försäkrade inte följt aktsamhetskrav/säkerhetsföreskrift i försäkringsavtalet eller en författning som villkoret hänvisar till, kan försäkringsersättningen, såvitt angår honom, sättas ned med ett skäligt belopp. Nedsättning sker efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan.

Se vidare avsnittet Nedsättning av försäkringsersättningen.

Om du inte följt säkerhetsföreskrifterna – näringsidkare

Om den försäkrade vid försäkringsfallet har försummat att följa en säkerhetsföreskrift som framgår av försäkringsvillkoren eller av en författning som villkoret hänvisar till, betalas ersättning från försäkringen endast i den utsträckningen skadan får antas ha inträffat även om föreskriften iakttagits. Med den försäkrade likställs annan som har haft att tillse att föreskriften följdes.

För nedsättning av trafikskadeersättning gäller reglerna i trafikskadelagen (1975:1410)

Den försäkrades räddningsplikt

När ett försäkringsfall inträffar eller kan befaras vara omedelbart förestående, ska den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att hindra eller minska skadan och, om någon annan är ersättningsskyldig, för att bevara den rätt vi kan ha mot denne.

Har den försäkrade uppsåtligen åsidosatt sina skyldigheter enligt första stycket, kan ersättningen sättas ned såvitt angår honom efter vad som är skäligt med hänsyn till hans förhållanden och omständigheterna i övrigt. Detsamma gäller om den försäkrade har åsidosatt sina skyldigheter med vetskap om att det innebär en betydande risk för att skadan skulle inträffa eller annars genom grov vårdslöshet.

Se vidare avsnittet Nedsättning av försäkringsersättningen.

De anvisningar som vi lämnat ska följas. Vi ersätter försvarliga kostnader som du har till följd av åtgärder som avses i första stycket. Försvarliga räddningskostnader ersätts även om högsta försäkringsbeloppet enligt villkoret överskrids.

Försummelse att anmäla försäkringsfall med mera

Om den ersättningsberättigade underlåter att anmäla ett försäkringsfall utan oskäligt dröjsmål, eller åsidosätter sin skyldighet att medverka i skadeutredningen och försummelsen leder till skada för oss, kan försäkringsersättningen sättas ned med ett efter omständigheterna skäligt belopp. Om den försäkrade vid ansvarsförsäkring har gjort sig skyldig till sådan försummelse som sägs i första meningen, har vi i stället rätt att från den försäkrade återkräva en skälig del av vad bolaget har utgivit till den skadelidande. Se vidare avsnittet Nedsättning av försäkringsersättningen.

Oriktiga uppgifter under skaderegleringen

Om den försäkrade eller någon annan som begär ersättning av oss efter ett försäkringsfall uppsåtligen eller av grov vårdslöshet oriktigt har uppgivit, förtigtigt eller dolt något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning från försäkringen, kan den ersättning som annars skulle ha betalats till denne sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Nedsättningen kan i allvarigare fall leda till att du eller annan som begär ersättning från oss blir helt utan ersättning.

Se vidare avsnittet Nedsättning av försäkringsersättningen.

Nedsättning av försäkringsersättningen

Har den försäkrade åsidosatt sina förpliktelser enligt försäkringsavtalet minskas försäkringsersättningen med ett skäligt avdrag. I vilken mån nedsättning ska ske avgörs efter vad som är skäligt med hänsyn till samtliga föreliggande omständigheter. Av betydelse är om åsidosättandet skett med uppsåt eller i annat fall graden av oaktsamhet. Hänsyn tas till om det föreligger förmildrande omständigheter eller om nedsättningen skulle bli oskäligt stor. Vid allvarliga brott mot dina förpliktelser kan ersättningen helt falla bort.

Vid nedsättning tas även hänsyn till hur länge förpliktelsen åsidosatts, om egendomen är stöldbegärlig, egendomens värde, placering och exponering samt om händelsen inträffat i tätort, storstad eller på landsbygd.

Identifikation med den försäkrade – konsument

Med ditt handlande likställs handlande av den som med ditt samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen i fall som framgår av avsnitten Framkallande av försäkringsfall, Om du inte följt aktsamhetskraven, Din räddningsplikt, Försummelse att anmäla försäkringsfall, Oriktiga uppgifter under skaderegleringen eller i övrigt vid åsidosättande av aktsamhetskrav i villkoren.

Identifikation med den försäkrade – näringsidkare

Med den försäkrades handlande likställs, i fall som framgår av Framkallande av Försäkringsfall och Den försäkrades räddningsplikt, den som med den försäkrades samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen. Med den försäkrade likställs annan som har haft att tillse att föreskriften följdes.

Undantag från bestämmelserna om begränsning av vårt ansvar

Ersättning får inte sättas ned på grund av,

- ringa oaktsamhet,
- handlande av någon som var allvarligt psykiskt störd (se 30 kap. 6§ brottsbalken) eller som var under 12 år, eller
- handlande som avsåg att förebygga skada på person eller egendom i sådant nödläge att handlandet var försvarligt.

Vid ansvarsförsäkring tillämpas inte bestämmelserna om nedsättning av ersättning för skada som orsakats eller förvärrats genom grov vårdslöshet eller om aktsamhetskraven inte följts eller vid brott mot räddningsplikt i förhållande till den skadelidande. Om den försäkrade inte enligt någon författning är skyldig att ha någon ansvarsförsäkring som omfattar skada, är vi skyldiga att lämna ersättning bara i den utsträckning denna inte kan utges av dig.

G.5 Reglering av skada

Anmälan och ersättningskrav

Skada ska anmälas till oss utan dröjsmål. Dessutom ska den som gör anspråk på försäkringsersättning,

- vid stöld och inbrott, uppsåtlig skadegörelse eller rån, göra polisanmälan på den ort där skadan inträffat,
- vid skada som inträffat under transport, anmäla skadan till transportföretaget,
- lämna specificerat krav på ersättning,
- i skäligen omfattning styrka innehav och värde av stulna egendom,

- om annan försäkring gäller för samma skada, upplysa oss om detta,
- på begäran från oss lämna upplysningar och tillhandahålla verifikationer, bevis, läkarintyg och andra handlingar som bolaget behöver för att reglera skadan,
- på begäran från oss medverka i polisens utredning av ärendet,
- på begäran sammanträffa med vår personal eller uppdragstagare som bolaget anlitat, och
- i övrigt följa angivna aktsamhetskrav i villkoren.

Preklusion för näringsidkare

Trygg-Hansa får skriftligen förelägga den försäkrade att väcka talan inom en kortare tid än vad som anges under G.6 Preskription av rätt till ersättning. Fristen får inte vara kortare än ett år från det att den försäkrade har fått del av föreläggandet.

Den som har fordran på grund av försäkringen förlorar sin rätt om han inte framställer sitt anspråk till Trygg-Hansa inom ett år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskyddet inträde.

Övergångsbestämmelser

Äldre bestämmelser avseende Preklusion gäller för försäkringsavtal som har ingåtts före den 1 januari 2015 och inte förnyats därefter (äldre försäkringar), om inte annat följer av stycket nedanför.

Bestämmelserna i G.5. i detta villkor avseende Preklusion, tillämpas även på äldre försäkringar, om det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd inträder efter den 1 januari 2015.

Besiktning

Den som begär ersättning är skyldig att medverka till besiktning som vi vill utföra på exempelvis skadeplatsen, annan plats eller av fordon.

Reparation

Reparation får ske endast efter vårt godkännande. Beträffande valet av reparatör, reparationsmetod och material ska våra anvisningar följas. Skadade föremål ska behållas, om inte vi medger annat.

Det åligger dig såsom ägare av fordonet att efter vårt medgivande beställa reparation samt godkänna eller reklamera utfört arbete.

I brådskande fall får sådan reparation utföras som är nödvändig för att färden med fordonet ska kunna fortsättas. En förutsättning för detta är att reparation sker efter samråd med

oss. Lämnade anvisningar ska följas.

Du ska som ägare av den försäkrade egendomen efter vårt medgivande beställa reparation samt godkänna eller reklamera denna.

Påföljd

Åsidosätter den försäkrade åligganden enligt avsnitten; Anmälan och ersättningskrav, Besiktning och Reparation kan ersättningen minskas eller falla bort.

Se vidare avsnitten Försummelse att anmäla försäkringsfall med mera, Oriktiga uppgifter under skaderegleringen.

Tiden för utbetalning av försäkringsersättning

Vi ska betala ersättning senast 30 dagar efter det att du gjort vad som angetts i avsnitten Anmälan och ersättningskrav, Besiktning och Reparation. När det gäller egendom som repareras eller återanskaffas ska vi betala försäkringsersättning senast 1 månad efter det att du visat att egendomen reparerats eller återanskaffats.

Vi ska betala ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635), om inte betalning sker i tid. Under polisutredning eller värdering enligt avsnittet Om det blir tvist om värdet på försäkrad egendom, betalar vi endast den ränta som motsvarar Riksbankens vid varje tid gällande referensränta. Ränta betalas inte om beloppet är mindre än 100 kronor.

Om den som begär ersättning uppenbarligen har rätt till åtminstone visst belopp, betalar vi detta i avräkning på den slutliga ersättningen.

Trafikskadeersättning ska utbetalas enligt reglerna i trafikskadelagen (1975:1410).

Dubbelförsäkring

Om samma intresse försäkrats mot samma risk hos flera bolag, är varje bolag ansvarigt mot den försäkrade som om det bolaget ensamt hade meddelat försäkring.

Den försäkrade har dock inte rätt till högre ersättning sammanlagt från bolagen än vad som svarar mot skadan. Överstiger summan av ansvarsbeloppen skadan, fördelas ansvaret mellan bolagen efter förhållandet mellan ansvarsbeloppen.

Underförsäkring

Försäkringsbeloppet ska motsvara värdet av försäkrad egendom eller annat försäkrat intresse enligt villkorens ersättnings- och värderingsregler. Understiger försäkringsbeloppet i betydande mån detta värde, kan ersättningen från försäkringen sättas ned i förhållande till underförsäkringen.

G.6 Preskription av rätt till ersättning

1. Försäkringsersättning

Den som vill ha försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd måste väcka talan inom 10 år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde.

Om den som vill ha försäkringsskydd har framställt anspråket till försäkringsbolaget inom den tid som anges i första stycket, är fristen att väcka talan alltid minst 6 månader från det att bolaget har förklarat att det har tagit slutlig ställning till anspråket.

Vid återkrav mellan försäkringsbolag är fristen att väcka talan alltid minst 1 år från den betalning som grundar återkravet.

Om en talefrist eller preskriptionstid löper vid den tidpunkt då ett förfarande vid en nämnd för alternativ tvistlösning inleddes, löper fristen tidigast ut en månad efter avslutat förfarande i nämnden.

Om talan inte väcks enligt denna paragraf, går rätten till försäkringsskydd förlorad.

Äldre bestämmelser avseende preskription, gäller för försäkringsavtal som har ingåtts före den 1 januari 2015 och inte förnyats därefter (äldre försäkringar), om inte annat följer av stycket nedanför.

Bestämmelserna i detta villkor avseende preskription, tillämpas även på äldre försäkringar, om det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd inträder efter den 1 januari 2015.

2. Trafikskadeersättning

Den som vill ha ersättning enligt denna lag måste väcka talan inom 10 år från skadehändelsen. Om den skadelidande begär omprövning enligt 5 kap. 5§ skadeståndslagen (1972:207), får talan dock väckas inom 3 år från tidpunkten när det förhållande som ligger till grund för omprövningsyrkandet inträdde.

Om den som vill ha ersättning har anmält skadan till försäkringsgivaren inom den tid som anges i första stycket, är fristen att väcka talan alltid minst 6 månader från det att försäkringsgivaren har förklarat sig ha tagit slutlig ställning till anspråket.

I övrigt gäller vad som framgår av försäkringsvillkoren och försäkringsavtalslagen (2005:104) och Trafikskadelagen (1975:1410).

Övergångsbestämmelser

Äldre bestämmelser avseende Preskription Trafikskadeersättning, gäller för en fordran som beror på en skada, om skadehändelsen har inträffat före ikraftträdandet den 1 januari 2015.

Bestämmelserna i G.6 p 2. i detta villkor avseende Preskription Trafikskadeersättning tillämpas även på äldre fordringar som inte beror på en skada om avtalet om trafikförsäkring har ingåtts före ikraftträdandet och inte förnyats därefter.

G.7 Regler i särskilda fall

Leverantörsgaranti

Försäkringen gäller inte för skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt garanti eller liknande avtal. Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

Har du vid köp av egendom tecknat särskild försäkring gäller din motorförsäkring endast i den mån ersättning inte lämnas genom den särskilda försäkringen.

Krigsskador

I Sverige

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror.

Utanför Sverige

Försäkringen lämnar ersättning under förutsättning att skada inträffat genom krig eller andra ovan nämnda oroligheter inom 3 månader räknat från oroligheternas utbrott och att fordonet fanns i det drabbade området före utbrottet och oavbrutet fram till den dag då skadan inträffade. En annan förutsättning är att den försäkrade inte deltagit i händelserna eller tagit befattning därmed som rapportör eller dylikt och inte heller låtit någon annan använda fordonet för sådana ändamål.

Under samma förutsättningar betalar vi, genom bärgningsförsäkringen, nödvändiga merutgifter för hemresa. Genom stöld och inbrottsförsäkringen, förlust av fordonet på grund av att det konfiskerats eller lämnats kvar vid evakuering.

Vid skada där trafikskadelagen är tillämplig gäller trafikförsäkringen.

Dammbrott

Med ändring av vad som anges i försäkringsvillkoren angående försäkrad egendom, försäkrade skadehändelser eller i övrigt angående försäkringens omfattning eller giltighet gäller försäkringen inte i något fall för skada, förlust, anspråk eller krav vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakas av eller står i samband med brott i damm. Med damm avses i detta sammanhang naturlig eller konstruerad uppdämning av vatten. Undantaget i första stycket avser inte avsnittet Rättsskydd.

Trafikskadeersättning ska utbetalas enligt reglerna i trafikskadelagen (1975:1410).

Terrorhandling

Med ändring av vad som anges i försäkringsvillkoren angående försäkrad egendom, försäkrade händelser eller i övrigt angående försäkringens omfattning eller giltighet, gäller försäkringen inte för skada som orsakats av eller står i samband med eller annars är en följd av spridning eller användning av biologiska eller kemiska ämnen eller kärnämnen, kärnavfall eller andra ämnen med skadlig strålning i samband med eller i följd av terrorhandling.

Med terrorhandling avses en skadebringande handling som är straffbelagd där den begås eller där skadan uppstår och som framstår att vara utförd i syfte att

- allvarligt skrämna befolkningen
- otillbörligen tvinga offentliga organ eller en internationell organisation att genomföra en viss åtgärd eller allvarligt destabilisera eller förstöra de grundläggande politiska, konstitutionella, och ekonomiska eller sociala strukturerna i ett land eller i en internationell organisation.

Atomskador

Försäkringen gäller inte för skada på egendom eller vid skadeståndsskyldighet, om skadan direkt eller indirekt orsakats av atomkärnprocess.

Force Majeure

Försäkringen gäller inte för förlust som kan uppstå om skadeutredning, reparationsåtgärder eller betalning av ersättning fördröjs på grund av krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror eller på grund av myndighets åtgärd, strejk, lockout, blockad eller liknande händelse.

Om det blir tvist om värdet på försäkrad egendom

Vid tvist om värdet på skadad egendom ska på begäran av någon av parterna en värderingsman uttala sig om värdet. Värderingsmannen ska vara auktoriserad av svensk handelskammare om inte parterna enats om annat.

Värderingsmannen ska tillämpa villkorens värderingsregler. Parterna får lägga fram egen utredning och lämna egna synpunkter. I sitt utlåtande ska värderingsmannen ange hur han beräknat skadans värde. Han ska lämna sitt utlåtande inom tre månader sedan han blivit utsedd.

Av ersättningen till värderingsmannen ska du betala 1 500 kronor. Om skadan genom värderingsmannens utlåtande värderas till högre belopp än det som vi erbjudit, betalar dock bolaget hela kostnaden.

Regressrätt

Vi inträder i den försäkrades rätt till skadestånd med anledning av skadan, i den mån den omfattas av försäkringen och har ersatts av bolaget.

Regress ska inte ske mot den som framför det försäkrade fordonet i trafik och då orsakar skada av våda eller genom enkel vårdslöshet. Denna begränsning gäller inte regress mot den som är ansvarig för skada som ersätts genom stöld och inbrottsförsäkringen eller orsakas i samband med rattfylleri.

I samma utsträckning som vi har betalat ersättning från trafikförsäkring, har vi enligt trafikskadelagen (1975:1410) rätt att kräva tillbaka ersättning av den som vållat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet eller vårdslöshet i förening med rattfylleri. Dessutom kan vi enligt trafikskadelagen framställa återkrav mot innehavare av järnväg eller spårväg, samt mot den som är ansvarig för skada enligt lagen om produktansvar.

Den försäkrade får inte träffa avtal med den som är ansvarig för skadan som innebär att vår regressrätt inskränks. Om det sker har vi rätt att kräva tillbaka det belopp, som motsvarar inskränkningen, av dig.

Överlåtelse av fordran

I samma utsträckning som vi har utbetalt ersättning övertar bolaget den försäkrades rätt att kräva ersättning från den som är ansvarig eller i annat fall betalningsskyldig för skadan.

Äganderätt till ersatt egendom

Vi övertar äganderätten till ersatt egendom om inget annat avtalats.

Tredje mans rätt enligt försäkringsavtalet

Försäkringen gäller till förmån för dig och annan som omfattas av försäkringen. För trafikskadeersättning gäller reglerna i trafikskadelagen (1975:1410).

Tillämplig lag

För försäkringsavtalet gäller svensk lag. De viktigaste bestämmelserna finns i försäkringsavtalslagen (2005:104) och trafikskadelagen (1975:1410). Tvist med anledning av försäkringsavtalet ska handläggas vid svensk domstol och med tillämpning av svensk lag.

Sanktionsklausul

Codan Forsikring A/S eller Trygg-Hansa Försäkring filial skall inte vara skyldigt att lämna försäkringsskydd och inte vara skyldigt att betala en skada eller tillhandahålla en förmån i den utsträckning tillhandahållandet av ett sådant försäkringsskydd, betalning av en sådan skada eller tillhandahållandet av en sådan förmån skulle exponera Codan Forsikring A/S eller Trygg-Hansa Försäkring filial för och/eller innebära att Codan Forsikring A/S eller Trygg-Hansa Försäkring filial bryter mot någon sanktion, förbud eller restriktion utfärdad av Förenta Nationerna (FN), Europeiska Unionen (EU), Storbritannien eller USA.

H. OM DU INTE TYCKER SOM VI

H.1 Vad du gör om du inte tycker som vi

Vänd dig först till den skadereglerare som har hand om ärendet. Ett samtal kan ge kompletterande upplysningar och eventuella missförstånd kan klaras upp. Tycker du inte att du fått rättelse, vänd dig då till skadereglerarens närmaste chef. Om du efter förnyad kontakt med oss ändå inte är nöjd finns följande möjligheter att få ärendet omprövat.

Försäkringsnämnden för Trygg-Hansa

Försäkringsnämnden är en från bolaget fristående och opartisk instans som kan överpröva beslut som fattats av bolaget. I nämnden är ordföranden domare eller annan framstående jurist och endast sekreteraren är från Trygg-Hansa. Nämnden prövar inte alla typer av tvister, exempelvis ärenden som rör medicinska frågor och ärr, eller där nämnden anser att muntlig bevisning behövs. Nämnden prövar inte heller ärenden där anspråket är lägre än 1 000 kronor, eller högre än 1 miljon kronor. Nämndens beslut är bindande för Trygg-Hansa.

Mer information kring nämnden och hur du gör en anmälan hittar du på vår hemsida www.trygghansa.se. Din begäran om prövning måste inkomma senast sex månader efter det att vi har meddelat slutligt beslut.

Försäkringsnämnden
106 26 Stockholm
forsakringsnamnden@trygghansa.se.

Allmänna Reklamationsnämnden (ARN)

ARN är en myndighet som prövar tvister mellan konsumenter och näringsidkare. Det är konsumenten som gör anmälan. Anmälan till ARN ska ha kommit in senast ett år efter det att konsumenten reklamerat till försäkringsbolaget. Försäkringsbolaget yttrar sig sedan över anmälan. Nämnden rekommenderar en lösning av tvisten.

Allmänna reklamationsnämnden
Box 174, 101 23 Stockholm,
www.arn.se, arn@arn.se,
Tel 08-508 860 00

Trafikskadenämnden (TSN)

Trafikskadenämnden prövar samtliga ersättningsfrågor, oavsett karaktär. Nämnden handlägger huvudsakligen frågor om ersättning vid invaliditet och dödsfall. Om den skadelidande begär kan nämnden också pröva ärenden som avser ersättning för personskada.

Trafikskadenämnden är en nämnd som försäkringsbolagen inrättat och ska verka för enhetlig och skälig ersättning vid personskada inom trafikförsäkring. I enlighet med riksdagens lagrum i trafikskadelagen.

Nämnden för Rättsskyddsfrågor (FNR)

FNR är en nämnd för alternativ tvistlösning vid tvister rörande rättsskyddsförsäkring samt trafikförsäkring vid åtagande om juridiskt biträde vid reglering av personskada. Anmälan till FNR ska göras senast 12 månader från det att klagomålet lämnades in till försäkringsbolaget. Försäkringsbolaget yttrar sig över anmälan och därefter lämnar FNR ett rådgivande yttrande.

Svensk Försäkrings Nämnder
Nämnden för Rättsskyddsfrågor,
Box 24067, 104 50 Stockholm
www.forsakringsnamnder.se

Allmän Domstol

Du kan också vända dig till domstol. Då kan dina rättsskyddsförsäkringar hos Trygg-Hansa eller andra bolag inom vår koncern ge dig rätt till ersättning för dina ombudskostnader i samband med tvisten, även om vi är motpart. Svensk lag tillämpas på avtalet.

Du kan också få upplysningar och vägledning i försäkringsfrågor av

---

Konsumenternas försäkringsbyrå
Box 24215, 104 51 Stockholm
www.konsumenternas.se

I. ORDLISTA

I.1 Försäkringsordlista

Med denna kortfattade försäkringsordlista vill vi på ett enkelt sätt försöka beskriva några av våra vanligaste försäkringstermer. Ordlistan gör inte anspråk på att vara absolut exakt, men vi hoppas att den ändå ska vara till hjälp för dig.

Annullation

Åtgärd för att få försäkringen att upphöra.

Ansvarstid

Med ansvarstid menas den längsta tid, exklusive karens, under vilken ersättning kan lämnas för ett och samma skadefall.

Avbrottsersättning

Ersättning för hyrbil eller kontantersättning som lämnas om fordonet inte kunnat användas i enlighet med åtagande från oss i Hyrbilsförsäkringen. (OBS. Ej samma sak som stilleståndsersättning).

Avi, avisering

Meddelande om vad och när du ska betala.

Avställningsförsäkring

Försäkring under avställningstiden som kan omfatta brand, stöld och inbrott, glasrutor, rättsskydd och vagnskada. Också kallad "garageförsäkring".

Bedrägeri

Någon skaffar sig fördelar genom att med felaktiga uppgifter förmå någon att handla på ett sätt som innebär skada för denne.

Bonus – trafikbonus

Rabattsystem knutet till trafikförsäkringen som tar hänsyn till antal år du har haft körkort för det aktuella fordonet.

Familj

Med familj menar vi make/maka/sambo/registrerad partner, förälder, barn och syskon som bor på samma adress.

Fast monterad

Utrustning som är fastsatt med bult, skruv, svetsning eller liknande i fordonets kaross eller inredning så att det krävs verktyg för att ta bort den.

Förskingring

När egendom överlämnas till annan person med förutsättning att egendomen ska lämnas tillbaka, och denne i stället behåller, säljer eller ger bort den. Det är till exempel förskingring om en säljare låter en person provköra en bil och denne försvinner med bilen.

Försäkrad

Den eller de personer som försäkringen gäller för enligt försäkringsavtalet.

Försäkrad egendom

Det fordon som anges i försäkringsbrevet/avtalet, och utrustning som kan anses vara normal för ett fordon av samma slag, fabrikat och användningssätt som det försäkrade.

Försäkringsbelopp

Försäkringssumma som anger det högsta belopp som kan ersättas.

Försäkringsbrev och försäkringsvillkor

Skriftliga handlingar som du får från oss.

Dessa innehåller detaljerade bestämmelser om försäkringen och utgör tillsammans det avtal som gäller mellan dig och oss.

Försäkringstagare

Den person som har träffat avtal om försäkring med oss.

Försäkringstagarens eget lagliga intresse

Försäkringen ersätter skadad eller stulen egendom som omfattas av försäkringen, tillhörig försäkringstagaren där användandet eller innehavet inte strider mot gällande lagstiftning. Till exempel ersätts inte radarvarnare eller stöldgods som inte varit föremål för godtrosförvärv.

Godkända lås

Lås som Stöldskyddsföreningen godkänt och som måste användas för att försäkringen ska gälla utan nedsättning. I försäkringsvillkoren framgår när vi kräver godkända lås.

Grönt kort

Internationellt försäkringsbevis.

Hemort

Den plats där man har sin stadigvarande bostad och är mantalsskriven.

I arbete

Förvärvsarbete eller motsvarande sysselsättning, exempelvis studier.

Karens

Med karens menas att ersättning inte lämnas för avbrott under viss tid från den tidpunkt egendomsskadan inträffade.

Ljud- och bildutrustning

Med ljud- och bildutrustning avses fast monterad ljud- och bildutrustning som är konstruerad för att användas i fordonet, såsom bilstereo, cd-spelare, navigationsutrustning, spelkonsoler, tv-spel och video samt tillbehör till dessa, men inte cd-skivor, kassetband, spel och videokassetter.

Marknadsvärde

Vad det i allmänna handeln kostar att köpa likvärdig egendom i sådant skick den hade omedelbart före skadetillfället.

Nedsättningsregler

Minskning av försäkringsersättningen därför att du till exempel inte följt villkorens aktsamhetskrav eller lämnat oriktiga uppgifter.

Nyvärde

Vad det skulle kosta att omedelbart före ett inträffat försäkringsfall anskaffa ny egendom, likvärdig med den skadade utan avdrag för värdeminskning på grund av ålder och bruk.

Olovligt brukande

Någon som utan lov använder annans egendom och därigenom orsakar ägaren skada, förlust eller annan olägenhet.

Olovligt förfogande

Någon innehar annans egendom eller egendom som annan har rättigheter i (till exempel egendom som köpts på avbetalning) och säljer den utan lov eller på annat sätt disponerar över egendomen så att ägaren eller den som har rättigheter i egendomen går miste om sina rättigheter.

Olycksfall

Kroppsskada som drabbat den försäkrade ofrivilligt genom plötslig yttre händelse, ett utifrån kommande våld mot kroppen och drabbar förare/passagerare till följd av trafik med försäkrat fordon.

Premie

Din kostnad för en försäkring för en viss tid.

Preskription

När rätten att kräva ersättning upphört, normalt efter tre år.

Prisbasbelopp

Värdesäkrat penningbelopp som fastställs enligt lagen om allmän försäkring.

Privat medicinsk vård

Vårdinsats som inte till någon del är offentligt finansierad.

Regressrätt

Om vi betalat ersättning till dig kan vi under vissa förhållanden återkräva samma belopp eller del därav från skadevållaren.

Restvärde

Värdet av ett skadat föremål omedelbart efter skadehändelsen.

Självrisk

Ett i förväg fastställt belopp som du ska betala vid varje skada.

Skadereglering

Den utredning vi gör efter en skada som underlag för att fastställa

- om du har rätt till skadeersättning
- storleken av skadeersättningen, samt
- utbetalning av skadeersättning.

SOS-International

Gemensam larmcentral för de nordiska försäkringsbolagen. De hjälper till vid skada utomlands när försäkringen behöver användas.

SOS-International, Nitivej 6, DK-2000 Fredriksberg, Danmark.

Tfn: +45 70 10 50 50, fax +45 70 10 50 56.

Stilleståndsersättning

Trafikskadeersättning (skadestånd) som avser att täcka den kostnad som uppkommit för motparten i samband med trafikskada då fordonet inte kunnat användas.

Stöld

Någon tar annans egendom utan lov och behåller, säljer eller ger bort den.

Tillgrepp av forskaffningsmedel

Någon tar utan lov ett motorfordon som tillhör annan, men utan avsikt att behålla eller sälja det.

Tilläggsförsäkring

Försäkring som kompletterar försäkringens grundskydd.

Tilläggspremie

Den kostnad du betalar om till exempel en försäkrings omfattning ska utökas.

Vi finns på plats för att
svara på frågor och hjälpa
dig att vara rätt försäkrad:

Privat 0771-111 600/Företag 0771-111 700

Om du råkar ut för en skada:

0771-111 500

Besök oss gärna:

trygghansa.se

